

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ФНРЈ“ излази истовремено у српском, хрватском, словеначком и македонском издању два пута недељно, и по потреби. — Огласи по тарифи. — Текући рачун код Народне банке ФНРЈ бр. 1-900880 — Текући рачун продајног одељења 1-670880

Среда,

БЕОГРАД

БРОЈ 26

ГОД. V

Цена овом броју је 12.— дин. — Претплата за целу 1949 годину износи 350.— дин. — Редакција: Бранкова улица бр. 18—20. — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 27-595, Кројачко одељење 22-619, Рачуноводство 26-276, Експедиција 21-251.

210.

У К А З

О РАТИФИКАЦИЈИ ТРГОВИНСКОГ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ ИНДИЈЕ И ВЛАДЕ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗАКЉУЧЕНОГ У КАЛКУТИ 29 ДЕЦЕМБРА 1948 ГОДИНЕ

На основу чл. 74 тачке 9 Устава ФНРЈ Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије одлучује:

Члан 1

Ратификује се и добија обавезну снагу Трговински споразум између Владе Индије и Владе Федеративне Народне Републике Југославије закључен у Калкути 29 децембра 1948 године, који у српскохрватском преводу гласи:

ТРГОВИНСКИ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ ИНДИЈЕ И ВЛАДЕ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Влада Индије и Влада Федеративне Народне Републике Југославије у обостраној жељи да успоставе и прошире непосредне трговинске односе између својих односних земаља, решиле су да закључе у том циљу трговински споразум и сагласиле су се у следећем:

Члан 1

Влада Индије и Влада Федеративне Народне Републике Југославије споразумеле су се да олакшају размену робе између својих односних земаља у циљу успостављања и унапређења трговине између њих.

Члан 2

1. У погледу царине и дажбина наметнутих на увоз или извоз или наметнутих на међународни трансфер плаћања за увоз или извоз и у погледу метода разреза таквих царина или дажбина и у погледу било којих прописа, формалности и дажбина које се односе на поступак царинења, све користи, привилегије, привилегије или имунитет који било која од Страна Уговорница даје за било који производ пореклом из било које друге земље или намењен

било којој другој земљи, даће се одмах и безусловно истом производу пореклом са територије друге Стране Уговорнице или намењен територији друге Стране Уговорнице.

2. Међутим, одредбе тачке 1 неће се примењивати за давање или продужења било којих

- а) Користи које ма која од Страна Уговорница даје суседним земаљама у циљу олакшања пограничног промета;
- б) Користи које произлазе из ма које царинске уније или слободног трговинског подручја чији је члан или чији члан може постати једна или друга Страна Уговорница;
- ц) Преференцијала или користи које Индија даје ма којој земљи а које постоје на дан потписа овог Споразума или које постоје уместо таквих преференцијала или користи које су постојале пре 15 августа 1947; или
- д) Користи које су дате на основу мултилатералног привредног споразума који се односи на међународну трговину.

Члан 3

Свака Страна Уговорница неће поступати са бродовима друге Стране Уговорнице у погледу такса за тонажу, пристанишне, пилотске, оветњоничке и других сличних такса које се наплаћују у пристаништима ма које Стране Уговорнице, ништа непосредније него што поступа са бродовима било које друге стране земље.

Овај члан неће се примењивати ни на какве концесије дате бродовима који врше обалску пловидбу једне или друге Стране Уговорнице.

Члан 4

1. У току првих дванаест месеци од дана размене ратификације, Влада Индије је сагласна да допусти извоз за Југославију и Влада Федеративне Народне Републике Југославије је сагласна да дозволи увоз из Индије робе специфициране у Листи „А“ овде приложеној до минималних граница за сваку врсту робе према условима и одредбама овог Споразума и под резервом даљих услова и одредаба специфицираних у приложеном Протоколу где се исти могу применити. За време истог периода Влада Федеративне Народне Републике Југославије је сагласна да дозволи извоз за Индију и Влада Индије је сагласна да дозволи увоз из Југославије робе специфициране у Листи „Б“ овде приложеној до минималних граница за сваку врсту робе, према условима и одредбама овог Споразума и под резервом даљих услова и одредаба специфицираних у приложеном Протоколу, где се они могу применити.

2. С обзиром на робу специфицирану у поменутих Листама за које је потребна извозна или увозна дозвола или за коју таква дозвола буде потребна,

обе се Стране Уговорнице даље саглашују да по пријему прописно поднете молбе даду увозне или извозне дозволе до минималних граница специфицираних у реченим Листама у погледу такве робе у сагласности са законима и прописима Стране Уговорнице која даје такве дозволе.

3. У току од дванаест месеци на које се време речене Листе односе Стране Уговорнице могу, по узајамном споразуму, мењати количине, услове и одредбе специфициране за било коју врсту или врсте артикала.

4. Пре истека почетних дванаест месеци, по узајамном споразуму, могу се усвојити нове Листе за идући период од једне године или за њаква период по коме се узајамно постигне споразум а после тога слично за сваки следећи период од једне године или за други неки период како се узајамно споразуме пре истека периода који непосредно претходи.

5. Обе Владе се саглашују да благодоклоно размотре и одобре, уколико је то узајамно у складу са осталим њиховим обавезама, увоз или извоз и сне робе која није специфично обухваћена Листама приложеним овом Споразуму.

6. Осим где је друкчије назначено, подразумева се да не постоји гаранција било које Стране Уговорнице да ће количина артикала поменутих у Листама бити било увезена или извезена и да одредбе овог Споразума такође подлежу свим условима изазваним потребом д визне контроле за увоз робе.

Члан 5

Плаћања и друге дажбине у вези са увозом и извозом робе између двеју земаља биће регулисане у рупијама или стерлинзима како буде погодно за обе стране.

Члан 6

1. Стране Уговорнице пристају да дозволе увоз и извоз робе која је продата на основу овог Споразума а која је већ оцарињена за извоз на дан истека овог Споразума.

2. Стране Уговорнице исто тако пристају да благодоклоно разматрају молбе за извозне или увозне дозволе у погледу робе продате на основу овог Споразума за извоз из њихових односних територија или за увоз у њихове односне територије у року од три месеца по истеку овог Споразума.

Члан 7

За време трајања овог Споразума обе Стране Уговорнице пристају у циљу олакшања извршења овог Споразума да једна другу консултују по било којем питању које се појави или које је у вези са разменом робе између двеју земаља у сагласности са овим Споразумом.

Члан 8

Овај Споразум ће, пошто буде ратификован, као што је предвиђено у члану 9, остати на снази за период од дванаест месеци од дана размене ратификација и после тога периода за даље наредне периоде о којима се пре истека овог Споразума може узајамно споразумети.

Члан 9

1. Овај Споразум подлежи ратификацији и ступиће на снагу на дан када се ратификације размене, што ће се извршити што је могуће пре.

2. Ма какви аранжмани закључени између Страна Уговорница у очекивању ратификације, биће извр-

шени кадгод је то могуће и што је могуће верније прописима овог Споразума или, ако нека од Страна Уговорница буде ускратила ратификацију, онда по начелу правичности и реципроцитета.

У ПОТВРДУ ЧЕГА г. Ц. Ц. Десаи, секретар при Влади Индије у Министарству трговине, од стране индиске Владе и г. Мирко Мермоља, саветник Министарства спољне трговине, од стране Федеративне Народне Републике Југославије потписали су у Калкути овај Споразум на дан двадесет деветог децембра 1948 у дубликату, на енглеском језику, која су оба документа подједнако веродостојна.

Мермоља Мирко, с. р.
29. 12. 48

Саветник Министарства
спољне трговине,
Федеративна Народна
Република Југославија
У присуству:

М. Сарделмић, с. р.

29. 12. 48

С. С. Desai, s. r.
29. 12. 48

Секретар Владе Индије
у Министарству трговине

С. К. Chatterjee, s. r.
Секретар Владе Западног
Бенгала при Министарству
трговине и индустрије
29. 12. 48

ЛИСТА „А“

ИЗВОЗ ИЗ ИНДИЈЕ У ЈУГОСЛАВИЈУ

Пречишћене од јуте	5,000 тона
Ланено семе	1,000 „
Сирова кафа	800 „
Рицинусово уље	1,500 „
Семе Нигер и Курди	1,000 „
Бибер	40 „
Други зачини	10 „
Nux Vomica	450 фунти
Чај	60,000 „
Кокосово предиво	100 тона
Селак	100 тона
Гумарабика	5 „
Сизал предиво	40 „
Памук, сиров	5,000 „
Лековито биље	£ 5,000 у вредности
Памучни текстил	2,000,000 јарди
Руда силиманит	200 тона

ЛИСТА „Б“

ИЗВОЗ ИЗ ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗА ИНДИЈУ

	Количина
Кукуруз	20,000 тона
Калцијум изборнд	3,000 „
Цинково белило	50 „
Дрво (мека грађа)	60,000 „
Новинска хартија	1,500 „
Цемент	50,000 „
Цементно-азбестне плоче	3,500 „
Сандуци за чај	150,000 комада
Емајлирано посуђе	
бокали са дршком	
ведра са поклопцем	£ 15,000 у вредности
Стакло	
16 инч. и више	
жичано стакло	200 тона
Кукурузни скроб	200 „
Декстрин	150 „
Денатурисани алкохол	1,000 „
Шперплоче само врсте погодне	
за сандуке за чај	500 „
Дрвени калуни за ципеле	100,000 парч
Дрвене пете за ципеле	500,000 „
Разни дрвени производи за	
школу, кухињу, ручни алат,	
медитеранске уређаје	
лењир	£ 5,000 у вредности
Дугмад, дрвена	1,000,000 комада

	Количина
Дрвени уређаји за текстилне машине	£ 20,000 у вредности
Амонијачна сода	2,000 тона
Каустична сода	1,000 „
Оловни минниум	20 „
Сирћетна киселина	50 „
Папир за цигарете	100 „
Средства против гамади	£ 5,000 у вредности
Пољопривредни алат	£ 25,000 у вредности
Разни гвоздени предмети за домаћинство	£ 5,000 у вредности
Бакар	
Сирово олово	
Бухач	£ 3,000 у вредности

Члан 2

Овај указ ступа на снагу даном његова доношења.

У. бр. 306
22 март 1949 године
Београд

Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

211.

На основу члана 74 тач. 6 Устава ФНРЈ и у сагласности са чланом 107 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине ФНРЈ издаје

У К А З

О ОБРАЗОВАЊУ ОБЛАСТИ КАО АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИЈАЛНИХ ЈЕДИНИЦА И ПРИВРЕМЕНИХ НАРОДНИХ ОДБОРА ОБЛАСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ НР СРБИЈЕ, НР ХРВАТСКЕ, НР СЛОВЕНИЈЕ, НР МАКЕДОНИЈЕ И НР БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Функције и задаци постојећих локалних органа државне власти и управе — месних, градских и средњих народних одбора — увећали су се и разгранали у условима изградње социјализма у тако знатној мери, да су владе и појединачна министарства народних република, у вези са радом народних одбора, преоптерећени оперативним задацима, што отежава и слаби њихово руковођење и контролу над радом народних одбора. Поред тога, учвршћење локалних органа народне власти и снажан напредак у квалитету њиховог рада омогућују и траже да се низ послова из досадашње републичке надлежности пренесе у надлежност локалних органа народне власти, уз истовремено квалитативно јачање руководства републичких органа народне власти. С друге стране, поједини послови из досадашње надлежности средњих народних одбора проширили су се у таквој мери да су прерасли могућности средњих народних одбора и да би морали бити усредсређени код виших органа народне власти.

Правилно решење ових питања — а у циљу да се прошири обим и да се подигне квалитет рада народних одбора, да се развије њихова самоиницијативна делатност у изградњи социјализма, и да се у још већој мери развије учешће радних маса у раду органа народне власти и њихова иницијатива и контрола, а с друге стране да се усавршавају методи руковођења локалним органима власти и упра-

ве од стране савезних и републичких државних органа и да се обезбеди њихов контрола над радом народних одбора и над правилним спровођењем закона, уредаба и других прописа и смјеница виших државних органа у народним одборима, — захтева да се усвим народним републикама, осим у Црној Гори, установе административно-територијалне јединице које уједињавају више срезова и да се у тим јединицама образују народни одбори као највиши локални органи државне власти и управе.

Због тога Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије одлучује

1) На територији НР Србије, НР Хрватске, НР Словеније, НР Македоније и НР Босне и Херцеговине установљавају се области као административно-територијалне јединице. У НР Србији аутономне јединице неће се делити на области.

Број области и њихова подручја одређује закон народне републике.

2) На територији сваке области образује се народни одбор области.

3) Избори народних одбора области на основу закона морају се извршити најдаље у року од једне године од дана образовања области.

4) До конституисања редовно изабраних народних одбора области образоваће се привремени народни одбори области од 70 до 120 одборника. Ове привремене одборе изабраће средњи и градски народни одбори са подручја области, из редова својих чланова или других грађана који имају бирачко право.

Законом народне републике одредиће се време и начин избора одборника за привремени народни одбор области.

Привремени народни одбор области изабраће сагласно законским прописима извршни одбор као свој извршни и управни орган.

5) Влада ФНРЈ донеће општа упутства ради спровођења овог Указа, у којима ће прописати начела о организацији управног апарата обласних народних одбора. Влада народних република образоваће своје посебне органе са задатком да припреме образовање обласних народних одбора на својој територији.

У. бр. 299
24 марта 1949 године
Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије
Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

212.

На основу члана 74 тач. 16 Устава ФНРЈ, а на предлог Владе ФНРЈ, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије доноси

У К А З

О ОДРЕЂИВАЊУ ПРЕДУЗЕЋА РЕПУБЛИЧКОГ ЗНАЧАЈА ХОТЕЛ „КУПАРИ“ КРАЈ ДУБРОВНИКА ЗА ПРЕДУЗЕЋЕ ОПШТЕДРЖАВНОГ ЗНАЧАЈА

Предузеће републичког значаја хотел „Купари“ одређује се за предузеће општедржавног значаја. Влада ФНРЈ извршиће овај указ.

У. бр. 343
28 марта 1949 године
Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије
Секретар, Претседник,
Миле Перуничкић, с. р. др Иван Рибар, с. р.

213.

На основу чл. 5 Уредбе о снабдевању становништва прописујем

ПРАВИЛНИК О ПОТРОШАЧКИМ КАРТАМА

Опште одредбе

Члан 1

Потрошачи који су преузети на обезбеђено снабдевање снабдевају се обезбеђеним артиклима искључиво на основу потрошачких карата. Потрошачи у здравственим и социјалним установама снабдевају се на основу спискова потрошача.

Члан 2

Потрошачке карте савезног обезбеђеног снабдевања једнособразне су на целој државној територији. Министри трговине и снабдевања народних република прописују начин куповања артикала републиканског обезбеђеног снабдевања и потрошачке карте за ово снабдевање.

Члан 3

Потрошачке карте деле се на основне, допунске и туристичке.

Постоје следеће основне потрошачке карте:

- а) за предмете исхране;
- б) за текстил и обућу.

Допунске потрошачке карте издају се потрошачима на обезбеђеном снабдевању поред основних потрошачких карата у циљу допунског снабдевања. Постоје следеће допунске потрошачке карте:

- а) за болеснике ван болница;
- б) за груднице;
- в) за ударнике, вентилаторе и рационализаторе;
- г) за ванредне потребе.

Туристичка потрошачка карта служи за снабдевање лица на годишњем одмору.

Члан 4

Потрошачке карте издају се потрошачима на основу доказа о својству које потрошачу даје право на потрошачку карту одређене врсте.

Потрошачке карте издају потрошачима у градовима извршни одбори градских (рејонских) народних одбора, а потрошачима у осталим местима извршни одбори ереских народних одбора.

Потрошачке карте издају се на основу спискова потрошача а преко месних народних одбора, предузећа, надлежних установа и кућних и уличних повереника.

Основне потрошачке карте

А. Потрошачке карте за предмете исхране

Члан 5

С обзиром на разврставање потрошача у потрошачке категорије постоје следеће потрошачке карте за предмете исхране:

- а) за специјалне категорије радника Р-1а јамски, Р-1а, Р-1б, Р-2а, Р-ш, Р-ж1, Р-ж2;
- б) за прву потрошачку категорију радника Р-1
- в) за другу потрошачку категорију радника Р-2
- г) за трећу потрошачку категорију радника Р-3
- д) за потрошачку категорију деце до 2 године Д-1
- ђ) за потрошачку категорију деце од 2—7 година Д-2

е) за потрошачку категорију деце од 7—14 година Д-3

ж) за остале потрошаче Г.

Члан 6

Потрошачке карте за предмете исхране садрже одређени број купона са ознаком артикла који се обезбеђује потрошачима.

Потрошач може куповати обезбеђене предмете исхране само на основу потрошачке карте која је прописно оверена.

Члан 7

Потрошачка карта за предмете исхране важи на подручју среског (градског) народног одбора који је карту издао, с тим да потрошачка карта коју је издао извршни одбор среског народног одбора важи и у граду који је на територији односног среза, без обзира да ли је град административно издвојен из подручја тога среза.

На потрошачке карте за предмете исхране потрошачи могу куповати обезбеђене артикле исхране у свим продавницама које су одређене за продају те робе. Ако месне прилике захтевају, народни одбор може одредити да се потрошачи који станују у одређеном рејону или крају снабдевају појединим артиклима исхране (на пример месом, хлебом) у продавницама одређеним само за потрошаче односног рејона или краја.

Потрошачи који се снабдевају путем службе радничког снабдевања могу куповати обезбеђене предмете исхране само у продавницама своје службе радничког снабдевања или у продавницама које извршни одбор среског (градског) народног одбора за то нарочито одреди.

Члан 8.

Потрошачке карте за предмете исхране издају се за један месец унапред и важе за тај месец. Потрошачи могу куповати предмете исхране у току целог месеца за који је потрошачка карта издата.

Шумским радницима потрошачке карте се издају за једну недељу унапред и важе у месецу у коме су издате.

Б. Потрошачке карте за текстил и обућу

Члан 9

С обзиром на разврставање потрошача у потрошачке категорије постоје следеће потрошачке карте за текстил и обућу:

- а) за специјалне категорије радника ИР-1а
- б) за остале категорије радника ИР-1, ИР-2
- в) за потрошачку категорију деце до 2 године ИД-1
- г) за потрошачку категорију деце од 2—14 година ИД-2
- д) за остале потрошаче ИГ.

Члан 10

Потрошачке карте за текстил и обућу садрже одређени број куповних тачкица и купона. Куповина текстила и обуће на основу потрошачких карата врши се уз отсецање куповних тачкица или уз отсецање куповних тачкица и купона.

Члан 11

Потрошачке карте за текстил и обућу издају се за поједини месец унапред.

Потрошачка карта за текстил и обућу важи на подручју среског (градског) народног одбора који

је карту издао, с тим да потрошачка карта коју је издао извршни одбор средњег народног одбора важи и у граду који је на територији односног среза, без обзира да ли је град административно издвојен из подручја тога среза.

На потрошачке карте за текстил и обућу раднички могу куповати обезбеђене индустријске производе у свим продавницама које су одређене за продају те робе.

Потрошачи који се снабдевају путем службе радничког снабдевања које имају продавнице за текстил и обућу, могу куповати текстил и обућу само у продавницама своје службе радничког снабдевања или у продавницама које буду за то нарочито одређене.

Члан 12

Потрошач може куповати обезбеђене индустријске производе само на потрошачку карту која је прописно оверена.

Неискористићене куповне тачкице и купони из протеклог тромесечја важе до 1 априла 1950 године.

Куповне тачкице и купони који су исечени из потрошачке карте не важе.

Допунске потрошачке карте

А. Потрошачке карте за болеснике (Б)

Члан 13

Потрошачке карте за болеснике издају се болесницима ван болнице преузетим на обезбеђено снабдевање, којима је неопходна дијетална или појачана храна. На ове потрошачке карте потрошачи купују допунске количине одређених обезбеђених предмета исхране.

Потрошачке карте за болеснике издају за два месеца унапред.

Б. Потрошачке карте за труднице (Т)

Члан 14

Потрошачке карте за труднице издају се женама у бременитом стању после завршеног петог месеца трудноће. Потрошачке карте за труднице издају се за четири месеца унапред. На ове потрошачке карте труднице купују у току четири месеца допунске количине одређених обезбеђених предмета исхране.

После пет месеци трудноће труднице добијају једну потрошачку карту за ванредне потребе за текстил и обућу (ВП) за своје личне потребе, а после седам месеци трудноће добијају још једну потрошачку карту за ванредне потребе (ВП) ради набавке опреме новорођенчету и за потребе детета до завршене једне године старости. После завршене једне године дете добија редовну потрошачку карту за текстил и обућу.

В. Потрошачке карте за ударнике, новаторе и рационализаторе (РУ)

Члан 15

Потрошачке карте за ударнике, новаторе и рационализаторе издају се лицима која су на прописан начин проглашена за ударнике, новаторе и рационализаторе. Ове карте издају се за три месеца.

Постоје посебне ударничке карте за предмете исхране а посебне за текстил и обућу.

Г. Потрошачке карте за ванредне потребе (ВП)

Члан 16

Потрошачке карте за ванредне потребе за текстил и обућу (ВП) издају се лицима преузетим на

обезбеђено снабдевање за њихове изванредне потребе у текстилу и обући као што су: оснивање новог домаћинства, смртни случајеви у породици, уништење предмета одеће и обуће услед пожара, поплаве и друге елементарне непогоде као и трудницама на начин предвиђен у чл. 14 овог правилника.

Министар трговине и снабдевања народне републике, на основу претходног одобрења и упутства Министра трговине и снабдевања ФНРЈ може одобрити да се потрошачке карте за ванредне потребе изузетно дају и лицима која нису на обезбеђеном снабдевању.

Туристичке потрошачке карте

Члан 17

На туристичке потрошачке карте врши се снабдевање одређеним предметима исхране радника, службеника и намештеника кад проводе годишњи одмор ван места свог сталног боравка, као и чланова њихових породица.

Ове карте издају градски и месни народни одбори.

Издавање потрошачких карата

Члан 18

Потрошач има право на потрошачку карту за предмете исхране одмах по стицању права на обезбеђено снабдевање у смислу прописа Наредбе о одређивању потрошача којима се обезбеђује снабдевање („Службени лист ФНРЈ“ бр. 22/49).

Ако потрошач стекне право на обезбеђено снабдевање у току месеца, издаће му се карта за тај месец уз отсецање и поништавање купона за оно време за које потрошач није имао право на обезбеђено снабдевање.

Члан 19

Радник, службеник и намештеник, који први пут ступи у радни однос, има право на потрошачку карту за текстил и обућу за себе и чланове своје породице тек после три месеца непрекидног радног односа. После три месеца проведена у радном односу издаће се раднику (службенику, намештенику) и члановима његове породице потрошачке карте за текстил и обућу за једно тр месеце с тим што ће после шест месеци проведених у непрекидном радном односу издати потрошачке карте за текстил и обућу за два тромесечја тј за протекло и за ванредно тромесечје, а за даља тромесечја редовно као и осталим потрошачима. Ближе одредбе о томе прописане су у упутствима.

Тромесечни рок за добијање потрошачке карте за текстил и обућу потребан је и потрошачима наведеним у тач. 1 под б) Наредбе о одређивању потрошача на обезбеђеном снабдевању, као и члановима њихове породице рачунајући тај рок од дана стицања права на обезбеђено снабдевање.

Тромесечни рок за добијање потрошачке карте за текстил и обућу не тражи се за ученике у привреди, студенте и ученике средњих и стручних школа, инвалиде рата и инвалиде рада, породично инвалиде, личне и породичне пензионере и за материјално необезбеђена лица неспособна за привређивање, као и за чланове породица ових лица.

У тромесечни рок за добијање потрошачке карте за текстил и обућу рачуна се:

а) време проведено на омладинским радним акцијама оним омладинцима и омладинкама који се затим непосредно по изласку из радне бригаде;

б) време проведено на курсу оним курсистима који се одмах по завршеном курсу запосле на раду за који су се спремали на курсу.

Члан 20

Радник, службеник и намештеник који самовољно прекине радни однос без претходног отказа или напусти посао пре истека отказног рока, дужан је да преда потрошачке карте за предмете исхране и за текстил и обућу (своје и чланова своје породице) предузећу, установи или надлештву у коме је до тада радио.

Предузеће (установа, надлештво) је дужно да о предаји потрошачких карата изда раднику, службенику или намештенику, потврду, а враћене потрошачке карте да ставља одмах оним народном одбору који је карте издао.

У случају да радник, службеник или намештеник, који самовољно прекине радни однос без претходног отказа или напусти посао пре истека отказног рока, не врати потрошачке карте, предузеће, (установа или надлештво) је дужно да о томе извести народни одбор који је карте издао.

Раднику, службенику или намештенику, који је самовољно напустио посао, при поновном запошлењу издаје се потрошачка карта за предмете исхране (за њега и чланове његове породице) тек пошто је у новом радном односу провео најмање 15 дана.

Радник, службеник и намештеник који самовољно прекине радни однос без претходног отказа или напусти посао пре истека отказног рока кад се поново запосли сматра се да први пут ступа у радни однос, па му се раније време које је провео на послу у предузећу (установи, надлештву) у којем је до тада радио, не рачуна у тромесечни рок потребан за добијање потрошачке карте за текстил и обућу.

Члан 21

За изгубљене или на други начин нестале потрошачке карте дупликат се не издаје.

Казнене одредбе

Члан 22

Новчаном казном до 10.000 динара или поправним радом до месец дана казниће се лица која изврше следеће радње, уколико не претстављају кривично дело и то:

- 1) лице које употреби туђу потрошачку карту;
- 2) лице које приликом издавања потрошачке карте да нетачне податке;
- 3) лице које злонамерно поднесе ради куповине или искористи неоварену потрошачку карту;
- 4) лице које искористи потрошачку карту за предмете исхране отсути потрошача, коју је било дужно вратити;
- 5) лице које искористи потрошачку карту и ако је изгубило право на обезбеђено снабдевање;
- 6) радник, службеник и намештеник који је самовољно прекинуо радни однос без претходног отказа или је напустио посао пре истека отказног рока;
- 7) лице које изврши друге прекршаје прописа о издавању и коришћењу потрошачких карата.

Члан 23

Новчаном казном до 20.000 динара или поправним радом до два месеца казниће се службеници и друга лица која изврше следеће радње, уколико не претстављају кривично дело и то:

- 1) службеник који немарно води описак и податке за евиденцију и контролу потрошачких карата, тако да се услед тога отежава контрола број-

ног стања или отежава правилно снабдевање обезбеђеним артиклима;

2) службеник који при издавању потрошачке карте не поништи куповне тачкице и купоне за време за које односни потрошач није имао право на потрошачку карту;

3) овлашћена лица за оверавање потрошачких уверења односно потрошачких карата ако карту овере лицима која немају право на обезбеђено снабдевање или намерно предложи погрешну категоријацију потрошача;

4) кућни и улични повереници који овере нетачне податке за потрошаче;

5) продаваачко и друго особље трговачких предузећа и задруга као и продавница служби радничког снабдевања, које својом непажњом омогући продају артикала обезбеђеног снабдевања на основу неискривних потрошачких карата;

6) службеник који немарљиво чува или рукује потрошачким картама односно немарљиво чува исечене купоне и куповне тачкице;

7) службеници и друга лица која изврше друге прекршаје прописа о издавању, коришћењу и руковању потрошачким картама, прописа о продаји и правдању продате обезбеђене робе као и прописа о евиденцији потрошача на обезбеђеном снабдевању;

8) одговорни службеник предузећа, надлештва или установе ако не одузме потрошачке карте од лица које напусти посао односно ако о томе не обавести народни одбор како би овај истом потрошачу карте одузео.

Члан 24

Казне за прекршаје наведене у чл. 22 и 23 изриче извршни одбор средског односно градског (рејонског) народног одбора по прописима Основног закона о прекршајима.

Завршне одредбе

Члан 25

Право на потрошачку карту за текстил и обућу за прво тромесечје 1949 године имају:

- 1) сва запослена лица (радници, службеници и намештеници), која су се на дан 1 марта 1949 године затекла у радном односу;
- 2) сва остала лица која су на дан 1 марта 1949 године имала право на обезбеђено снабдевање текстилом и обућом у смислу Наредбе о одређивању потрошача којима се обезбеђује снабдевање.

Члан 26

Ближе одредбе за спровођење овог правилника, а нарочито о издавању и оверавању потрошачких карата, о руковању и чувању карата, о евиденцији потрошача и о правдању продате робе прописане се упутствима.

Члан 27

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о потрошачким картама бр. 1152 од 10 фебруара 1948 године („Службени лист ФНРЈ” бр. 12/48).

Члан 28

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије”.

Бр. 5895

19 марта 1949 године

Београд

Министар трговине и снабдевања,
Јаков Блажевић. с. р.

214.

На основу ст. 2 чл. 5 Уредбе о платама радника и ученика у шумској производњи, у сагласности са Министром рада ФНРЈ, прописујем

П Р А В И Л Н И К

О РАСПОРЕДУ ПОСЛОВА У ГРУПЕ У ШУМСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ

Члан 1

Послови у шумској производњи, према стручној спреми односно способности радника потребној за њихово обављање, тежини, условима (опасности) и одговорности, распоређују се у групе, у смислу чл. 5 Уредбе о платама радника и ученика у шумској производњи на следећи начин:

I група

Експлоатација шума

1. — Одржавање чистоће у манипулацијама и становима;
2. — Достава у манипулацијама — курири;
3. — Чување материјала у шуми и складиштима;
4. — Чување шума (пожарници);
5. — Поливање путева (бањари);
6. — Разношење питке воде (водари);
7. — Сакупљање и брање лековитог биља, храстовае шишке, рујевог листа и сл.;
8. — Помоћни радови у кухињама.

Шумско-културни радови

1. — Поливање шумских расадника;
2. — Сабирање шумског семена са грмља и ниских стабала.

II група

Експлоатација шума

1. — Достављање са дерезином или пружним бициклом (курири);
2. — Уздржавање и поправци санкарских и талпираних путева у лакшим теренима и помоћни послови на тешким теренима;
3. — Помоћни послови у складиштима и стовариштима.

Шумско-културни радови

1. — Копане рупа за садњу и садња биљака у саставима;
2. — Припрема тла за сетву и сетва семена у шуми;
3. — Подрезивање резница и садња истих у шуми;
4. — Чување култура и забрана;
5. — Плевљење и прашење расадника.

Заштита шума

1. — Сабирање и уништавање чаура и јаја од губара и других заразника на грмљу и ниским стаблима;
2. — Прстеновање стабала хемиским средствима;
3. — Уништавање штеточина у шумским расадницима;
4. — Раскуживање земљишта у шумским расадницима.

III група

Експлоатација шума

1. — Чување дрвета на складиштима ноћу;
2. — Успостава шумског реда у сечинама;
3. — Дозначивање и преузимање дрвета;
4. — Слагање огревног дрвета на стоваришту;
5. — Послови на изградњи и одржавању шумских путева и влака;
6. — Макљање целулозног дрвета и стубова, гуљење и примање коре;
7. — Вађење ексера, чишћење смоле, разношење и сабирање лончића и алата код смоларских радова и дозначивање стабала за смоларење.

Шумско-културни радови

1. — Постављање табли;
2. — Сабирање шумског семена са средње високим стабала;
3. — Копане рупе за садњу и садња биљака на кршу;
4. — Обрађивање шумског расадника и сетва семена у расадницима;
5. — Копане јама (рупа) за композишта и цистерне;
6. — Школовање (пикирање) садница у расадницима;
7. — Вађење и паковање садница у расадницима;
8. — Подизање плотова и ограда.

Урђење шума

1. — Помоћни послови код геодетских радова на уређивању шума (осим клупирања стабала).

IV група

Експлоатација шума

1. — Корање техничке обловине и израда техничке смрчеве коре;
2. — Стручни послови на изградњи талпираних путева за вучу на лакшим теренима;
3. — Разврставање огревног дрвета (шкартирање);
4. — Утовар и истовар огревног, танинског и целулозног дрвета;
5. — Утовар и истовар малих прагова и сл. производа као и утовар, истовар и претовар људске и сточне хране;
6. — Гоњење коња (самараши) и гоњење коња код котурача;
7. — Вожња са запрегом осим трупца;
8. — Убацивање огревног дрвета у суве и водене руже;
9. — Кресање и распилавање четинарских стабала до 60 см \varnothing на пању;
10. — Корање листача и четињача у зимској сечи;
11. — Слагање огревног, танинског и целулозног дрвета;
12. — Премазивање-конзервирање храстових трупаца;
13. — Радови око прављења поклопаца, ивери за лончиће код смоларења.

Шумско-културни радови

1. — Ресурекициона сеча у шикарама;
2. — Подизање ограда (сухоэидина) и пирамида;
3. — Трушење шишарица у трушњачама;
4. — Рустикалне преграде;
5. — Вађење и паковање садница у шуми (биљевиштима).

Заштита шума

1. — Сабирање и уништавање чаура и јаја од губара и др. заразника на високим стаблима;
2. — Премазивање хемиским средствима губаревих гнезда и других заразника на високим стаблима;
3. — Прскање стабала хемиским средствима.

Уређење шума

1. — Клупирање стабала.

V група

Експлоатација шума

1. — Рушење (обарање) четинарских стабала до 60 см \varnothing на пању;
2. — Кресање и распилавање лишћарских и четинарских стабала преко 60 см \varnothing на пању;
3. — Сеча и израда огревног, танинског и целулозног дрвета;
4. — Израда рудног дрвета, коларске грађе, тт стубова, електричних стубова, пилота и јарбола лишћара и четинара;
5. — Паљење угља помоћни послови;
6. — Плављење-трифтање огревног дрвета и прагова воденом рижом;
7. — Сажкање са запрегом;
8. — Изважање котурачом до успона 100‰;
9. — Утовар и истовар те претовар дрвеног угља у шумске и ЈДЖ вагоне те камионе;
10. — Утовар и истовар рудног дрвета и нормалних прагова;
11. — Вожња трупаца са запрегом (кочијаши);
12. — Стручни послови на изградњи талпираних путева за вучу на тешким теренима;
13. — Израда ситних техничких сортимената као: виноградско коље, хмељовке и сл.;
14. — Трифтање огревног дрвета рекама;
15. — Помоћни радови код трактора у шумском превозу;
16. — Помоћни радови код скидера, ласо-кабла, жичара;
17. — Радници товараша код дизалица;
18. — Цепане (израда) огревног, танинског и целулозног дрвета;
19. — Помоћни радови код обарања дрвета са моторном пилом;
20. — Послови око вађења борових пањева;
21. — Румењење, сакупљање и преношење смоле.

Шумско-културни радови

1. — Сакупљање шишарица и семена са високих стабала;
2. — Сеча гула и вађење пањева и шикарама и вастојинама;
3. — Стални руководиоци предрадници у шумским расадницима;
4. — Руководиоци екипе за сакупљање шишарица и семена;
5. — Руководиоци група код пошумљавања;
6. — Ресурекциона сеча у шикарама на кршу;

VI група

Експлоатација шума

1. — Помоћни послови код сплаварења (задњак);
2. — Вођење коња и цапињање код вуче трупаца по земљи;
3. — Вожња трупаца са запрегом (кочијаши) по срмим и глибастих теренима;
4. — Слагање дрвета у копе за угљенисање;
5. — Руковање покретним пенима за угљенисање;
6. — Ручно сажкање;

7. — Изважање котурачом са успоном преко 100‰;
8. — Утовар и истовар клада четинара;
9. — Тумбање огревног дрвета;
10. — Рушење (обарање) букових стабала до 70 см \varnothing на пању и четинарских стабала преко 60 см \varnothing на пању;
11. — Кресање и распилавање старих храстових стабала \varnothing преко 70 см на пању;
12. — Рушење и израда техничких стабала четинара;
13. — Цепане, слагање и грубо тесање букове дужице;
14. — Израда јелове дужице;
15. — Тесање индустријских прагова;
16. — Послови на изради и искоришћавању шумских рижа и рижане техничке обловине;
17. — Помоћни радови код моторне тестере;
18. — Усплављивање (израда думенова, весала, скивање, везивање итд.);
19. — Спуштање обловине четинара низ падине;
20. — Послови око вађења храстових пањева;
21. — Белење и отварање баленица, намештање сливника и лончића, сакупљање струшца;
22. — Слагање и припремање обловине за извоз (магулирање-цапинери).

Шумско-културни радови

1. — Сакупљање шишарки са панчићеве оморице.

Заштита шума

1. — Рушење и постављање ловних и ревизионих стабала.

VII група

Експлоатација шума

1. — Рушење (обарање) храстових стабала до 70 см \varnothing на пању и осталих лишћара \varnothing преко 71 см на пању;
2. — Руковање сплавом код сплаварења (предњак);
3. — Самостални радови са моторном пилом;
4. — Цепане, слагање, прикрајање и грубо тесање храстове дужице;
5. — Финно тесање (макљање) букове дужице;
6. — Разрезивање праговских политона;
7. — Плављење-трифтање обловине (чакљање) и остали послови;
8. — Утовар и истовар клада лишћара и црног бора;
9. — Спуштање обловине лишћара низ падине;
10. — Израда нормалних прагова;
11. — Тесање грађе;
12. — Брушење алата;
13. — Руковање довозом (предрадници);
14. — Рушење и израда техничких стабала лишћара и резонантног четинастог дрвета;
15. — Израда букових дужица;
16. — Руковање израдом водених рижа; за огревно дрво и прагове.

Заштита шума

1. — Израда, паљење коре и грања од ловних и ревизијских стабала.

VIII група

Експлоатација шума

1. — Самостални радови са моторном пилом и текућим оправкама;
2. — Рушење (обарање) стабала старих хрastica;
3. — Рушење и израда техничких стабала старих хрastica;

4. — Шкартирање и слагање хрстове дужице за мерење;
5. — Фино тесање хрстове дужице;
6. — Плављење-трифтање обловине (шупљење Воде, кардарење и разбијање ломова);
7. — Руковање паљењем угља;
8. — Оцењивање и размаравање стабала;
9. — Руковање жичарама;
10. — Брушење моторних пила;
11. — Руковање израдом дрвених, сувих и воде-них рижка;
12. — Израд хрстових дуга, шубија и весала.

Члан 2

Сви послови из других матичних грана сврстаће се и плаћаће се по односним групама одговарајуће гране производње.

Члан 3

Уколико неки посао у шумској производњи није предвиђен овим правилником, исти ће се од стране руководиоца предузећа у сагласности са министром шумарства народне републике накнадно распоредити у ону групу, у коју су распоређени њему најсроднији послови. О оваквом привременом распореду обавестиће се Министарство шумарства ФНРЈ.

Члан 4

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“, а примењиваће се од 1. априла 1949. године, којим даном престаје да важи Правилник о распореду послова у шумској производњи у групе од 21. маја 1948. године („Службени лист ФНРЈ“ бр. 45 од 2. јуна 1948. године), као и сви прописи донесени на основу тог правилника.

Бр. 2400

19 марта 1949. године

Београд

Министар шумарства,
др Васо Чубриловић, с. р.

Сагласно,
Министар рада,
Љубчо Арсов, с. р.

215.

На основу члана 9. Уредбе о прикупљању и расподелу старог гвожђа („Службени лист ФНРЈ број 1/49) прописујем

У П У Т С Т В О

О НАЧИНУ ПРИКУПЉАЊА И РАСПОДЕЛИ СТАРОГ ГВОЖЂА

1) Савезно предузеће за откуп гвожђа има искључиво право прикупљања и расподеле старог гвожђа у циљу правилног и успешног обезбеђења тешке индустрије довољним количинама сировина. Савезно предузеће за откуп гвожђа врши прикупљање и расподелу старог гвожђа или непосредно или преко републичких и локалних предузећа за прикупљање отпадака. Савезно предузеће за откуп гвожђа, по плану откупа гвожђа, располаже свим залихама старог гвожђа и свим количинама отпадака насталих приликом обраде гвожђа од стране државних привредних предузећа и установа, а може користити и све друге

изворе и залихе старог гвожђа које се налазе на терену.

2) Прикупљање, располагање и диспонирање прикупљеног гвожђа вршиће се на следећи начин:

Савезно предузеће за откуп гвожђа закључиваће непосредно уговоре о испоруци старог гвожђа и отпадака од гвожђа са оним надлештвима, предузећима и установама које одреди својим решењем Министар тешке индустрије ФНРЈ у смислу одредбе члана 2. става 4. Уредбе о прикупљању и расподели старог гвожђа. Уколико је за извршење ових уговора одређено Савезно предузеће за откуп гвожђа, оно може извршење уговора делимично или у потпуности поверити републичким предузећима за прикупљање отпадака.

Прикупљање старог гвожђа и отпадака насталих код обраде гвожђа вршиће републичка предузећа за прикупљање отпадака. Републичка предузећа за прикупљање отпадака имају право прикупљања отпадака на територији своје народне републике и она то право врше или непосредно или преко локалних предузећа за прикупљање отпадака. Републичка предузећа вршиће прикупљање старог гвожђа и отпадака од гвожђа првенствено код оних предузећа и установа које имају веће залихе старог гвожђа а са којима Савезно предузеће за откуп гвожђа није непосредно склопило уговор о испоруци односно код оних предузећа са којима је Савезно предузеће за откуп гвожђа склопило уговор а његово извршење је пренело на републичко предузеће.

Прикупљање старог гвожђа и отпадака од гвожђа са осталих места вршиће локална предузећа за прикупљање отпадака. Са локалним предузећима за прикупљање отпадака републичка предузећа, по утврђеном плану, склопиће уговоре о начину прикупљања и испоруке старог гвожђа и отпадака од гвожђа.

3) У случају када једно републичко предузеће не располаже довољним бројем средстава и кадрова, који су неопходно потребни ради извршења планских задатака, Министарство тешке индустрије ФНРЈ може, изузетно, привремено доделити том предузећу потребна средства и кадрове из другог републичког предузећа, у смислу члана 5. Уредбе о прикупљању и расподели старог гвожђа.

Исто тако и локална предузећа су дужна да прикупљање и отпремање гвожђа врше својим средствима и кадровима. Уговорима између републичког предузећа и локалних предузећа регулисаће се питање прикупљања залиха старог гвожђа и отпадака од гвожђа које премашују расположиве капацитете, локалних предузећа у средствима и кадровима.

Локална предузећа могу располагати са прикупљеним количинама старог гвожђа само на основу диспозиција републичког предузећа. Локална предузећа могу употребљиво гвожђе задржати и дати га у замену за старо гвожђе сељачким радним задругама, машинским станицама, занатским задругама, занатлијама и другим лицима. Уговором између републичког и локалног предузећа утврдиће се проценат старог гвожђа који локално предузеће може задржати у циљу замене. Локална предузећа ће ово гвожђе продавати односно откупљивати по ценама одређеним од надлежног уреда за цене у замену за старо гвожђе, а у сразмери 1 кг. употребљивог гвожђа за 5—10 кг. старог гвожђа. Под употребљивим гвожђем сматраће се оно старо гвожђе, које се без даље обраде може корисно да употреби. Међутим, локална предузећа су дужна да и ово гвожђе отпреме на прераду, ако се оно у року од три месеца не искористи као употребљиво односно замени.

Сељачке радне задруге, машинске станице, занатске задруге, занатлије и друга лица у случају кад на складишту свог територијално надлежног предузећа не могу да одаберу употребљиво гвожђе које би им било потребно, моћи ће откупити односно заменити употребљиво гвожђе и на складишту другог

локалног предузећа ако поднесу потврду да су у свом територијално надлежном предузећу предали одговарајућу количину старог гвожђа.

4) Сва привредна предузећа, установе и надлештва које имају старо гвожђе односно отпатке од гвожђа, као и занатске раднице које раде са металном робом, дужни су да крајем сваког месеца пријаве свом надлежном локалном, републичком предузећу за прикупљање отпадака односно Савезном предузећу за откуп гвожђа, према томе коме треба да изврше испоруку гвожђа, расположиве количине отпадака од гвожђа, старог гвожђа као и расходоване машине, машински прибор, алат и друго, које имају.

Исто тако и локална предузећа за прикупљање отпадака дужна су да крајем сваког месеца обавештавају надлежно републичко предузеће о својим залихама старог гвожђа и отпреми извршеној у току месеца.

На основу извештаја локалних предузећа републичка предузећа почетком сваког месеца дужна су да поднесу Савезном предузећу за откуп гвожђа скупни извештај о прикупљеним и испорученим количинама у току протеклог месеца.

5) Ово упутство примењиваће се од дана објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 3237

8 марта 1949 године

Београд

Министар тешке индустрије,
Франц Лескошек, с. р.

216.

На основу чл. 5 Уредбе о снабдевању становништва а у вези чл. 26 Правилника о потрошачким картама, прописујем

У П У Т С Т В О

О ЕВИДЕНЦИЈИ ПОТРОШАЧА НА ОБЕЗБЕЂЕНОМ СНАБДЕВАЊУ

I. Евиденција потрошача на обезбеђеном снабдевању предметима исхране

1. — Ради евиденције потрошача на обезбеђеном снабдевању предметима исхране срески (градски) извршни одбори дужни су да воде:

- а) регистар потрошача и
- б) картотеку потрошача.

2. — Регистар потрошача сачињава се од спискова потрошача по обрасцу бр. 3 које су доставили: предузећа, установе, надлештва, друштвене организације, месни народни одбори, повереници насеља, улица и кућа ради требовања потрошачких карата.

Примљени спискови слажу се овим редом и то: прво за потрошаче који примају потрошачке карте преко предузећа, установе, надлештава и друштвених организација по реду примања или по азбучном реду, затим редом спискови месних народних одбора, повереника насеља, улица и кућа. После тога врши се нумерисање требовања почев од броја 1 па даље.

Према регистру потрошача одређује се регистарски број за сваког потрошача на тај начин, што се узме број требовања кроз редни број под којим је потрошач унет у требовање. Овај регистарски број уписује се у заглавље потрошачке карте, на потрошачко уверење на основу кога се требају нова потрошачка карта, пријаву потрошача и остала документа која су приложена уз требовање за једног потрошача.

По уписивању регистарског броја на потрошачке карте и документа, потрошачке карте стављају се у одговарајући дупликат требовања и издају подносиоцу требовања, који н другом примерку требовања потврђује пријем карата.

Ако потрошач прима више потрошачких карата (на пример Р-2, Т итд.) на свима примљеним картама треба ставити исти регистарски број.

Требовања потрошачких карата, на којима је потврђен пријем карата од подносиоца требовања, сложена по реду служе као регистар потрошача за тај месец.

3. — Картотека потрошача води се по категоријама потрошачких карата, а сачињава се од потрошачких уверења, пријава потрошача и осталих исправа на основу којих је карта издата. Ове исправе слажу се по реду регистарског броја за поједине категорије потрошача (на пример, Р-1 — 1/1; 1/2; 1/4 итд. до краја категорије Р-1 у требовању бр. 1 затим 2/1; 2/7; 2/9 итд., то јест најпре се сложи једна категорија из требовања бр. 1, па се потом слаже у наставку из требовања бр. 2 итд.). На овај начин сачињава се картотека за све категорије основних потрошачких карата и за све врсте допунских потрошачких карата. Потрошачка уверења оних потрошача који не добијају месо и масноће одлажу се на крају поједине категорије по реду регистра.

4. — Ако потрошач изгуби право на обезбеђено снабдевање у току месеца или се отсели са подручја среског (градског) народног одбора, то се евидентира у регистру потрошача где је тај потрошач заведен као и на његовом потрошачком уверењу (ова се чувају посебно).

Потрошачка уверења, пријаве потрошача и остале исправе оних потрошача којима се издају потрошачке карте у току месеца, одлажу се према редном броју требовања у одговарајућу категорију.

5. — За потрошача који први пут добија потрошачку карту на одговарајуће место у картотеку одлаже се пријава потрошача уместо потрошачког уверења. Уколико је потрошач дужан, да поред потрошачког уверења, поднесе и друге исправе за добијање потрошачке карте, уз његово потрошачко уверење придружују се све те исправе и означају истим регистарским бројем.

6. — Картотека потрошача за основне потрошачке карте за предмете исхране води се месечно и обнавља се сваког месеца.

Картотека потрошача за протекли месец повеже по категоријама, како је сложена.

Посебно се воде картотека за труднице, картотека за болеснике, картотека за ударнике, новаторе и рационализаторе. Ове картотеке воде се месечно.

После четири месеца картотеке се поништавају, а регистар потрошача чува се још годину дана.

7. — Посебна евиденција води се за раднике који примају IV оброк, а на основу извештаја предузећа у коме ови радници раде.

8. — Регистар потрошача-туриста је годишњи и води се у једној књизи по редном броју издавања карата. Картотека је годишња и сачињава се од попуњених потврда (образец бр. 7).

II. Евиденција потрошача на обезбеђеном снабдевању текстилом и обућом

9. — Ради евиденције потрошача на обезбеђеном снабдевању текстилом и обућом повереништва за трговину и снабдевање среских (градских) народних одбора дужна су да воде посебан регистар и картотеку потрошача. Регистар се сачињава од посебних

требовања потрошачких карата за текстил и обућу, а картотека од пријава потрошача, која се мора уз требовање приложити за сваког потрошача. Ако потрошач поред основне добије и допунску потрошачку карту за текстил и обућу, тада се за њега испуњава онолико пријава потрошача колико добија потрошачких карата.

Регистарски број једног потрошача за текстил и обућу одређује се на исти начин као и за предмете исхране. Картотека за текстил и обућу сачињава се од пријава потрошача, које се одлажу на исти начин као и потрошачка уверења за предмете исхране. То важи како за картотеку за основне, тако и за допунске потрошачке карте.

Настале измене у току месеца врше се на исти начин као код регистра и картотеке за предмете исхране.

10. — Картотека за основне потрошачке карте је тромесечна и обнавља се уз свако редовно издавање потрошачких карата за текстил и обућу. Картотека потрошача за протекло тромесече повеже се по реду како је била сложена и чува још девет месеци, а регистар још годину дана.

Картотека за потрошачке карте за ударнике, новаторе и рационализаторе сачињава се за сваки месец за потрошаче који су у истом месецу добили ударничку карту. Ова картотека се сачињава од попуњених образаца бр. 6, и чува се годину дана.

Картотека за потрошачке карте за ванредне потребе (ВП) сачињава се за сваки месец за потрошаче који су у истом месецу добили ове потрошачке карте и чува се годину дана.

III. Извештајна служба бројног стања потрошача

11. — Повереништва за трговину и снабдевање среског (градског) народног одбора састављају извештај о бројном стању потрошача на обезбеђеном снабдевању предметима исхране и текстилом и обућом за протекли месец по образцу бр. 8 у два примерка. Један примерак достављају министарству трговине и снабдевања народне републике најкасније до 5-ог у текућем месецу за протекли месец.

Извештај по образцу бр. 8 саставља се на основу збира преконтролисаних рекапитулација на требовањима потрошачких карата примљеним од предузећа, установа, надлештава, друштвених организација, односно месних народних одбора.

Као стање потрошача на обезбеђеном снабдевању предметима исхране за протекли месец уноси се онај број потрошача који су узети на обезбеђено снабдевању у току протеклог месеца, т. ј. број издатих карата потрошачима по одбитку враћених карата од лица скинутих са снабдевања и отселених потрошача.

Као стање потрошача на обезбеђеном снабдевању текстилом и обућом за протекли месец уноси се само број потрошача којима су у току протеклог месеца издате потрошачке карте за текстил и обућу не рачунајући издате карте из претходних месеци.

Као бројно стање туриста за протекли месец уноси се број издатих туристичких карата у току протеклог месеца.

Као бројно стање радника на IV оброку уноси се број радника по извештајима предузећа, који су у току протеклог месеца примали IV оброк.

Сва бројна стања унета у извештај о бројном стању потрошача по образцу број 8 морају се слагати са регистрима и картотекама потрошача за одређени месец односно период.

12. — На основу примљених података из образаца бр. 8 министарство трговине и снабдевања народ-

не републике саставља извештај по среским (градским) народним одборима и збирно за народну републику и доставља га Министарству трговине и снабдевања ФНРЈ (Управи за потрошачке карте) најкасније до 10-ог у текућем месецу за протекли месец.

13. — По истеку једног квартала градски и срески народни одбори посебно извештавају по образцу бр. 8 колико су потрошачких карата за текстил и обућу по категоријама потрошача издали од почетка до краја квартала за сваки квартал посебно, не рачунајући издате карте из протеклог квартала. Овај извештај се доставља по истеку једног квартала у року од 10 дана министарству трговине и снабдевања народне републике у два примерка, које саставља збирни извештај по среским и градским народним одборима и доставља га до 20-ог у текућем месецу по истеку квартала Министарству трговине и снабдевања ФНРЈ (Управи за потрошачке карте) заједно са једним примерком кварталних извештаја среских и градских народних одбора.

IV. Завршне одредбе

14. — Овим упутством ставља се ван снаге Упутство о евиденцији потрошача на обезбеђеном снабдевању бр. 1153 од 10 фебруара 1948 године.

15. — Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 5897

19 марта 1949 године

Београд

Министар трговине и снабдевања,
Јаков Блажевић, с. р.

Образац бр. 6

Рег. бр. _____

Дана _____ 19 _____ године

Издата је додатна потрошачка карта
за УДАРНИКА, НОВАТОРА, РАЦИОНАЛИЗАТОР
другу-ици _____
Предузеће _____
у _____ за предмете исхране
_____ (за текстил и обућу)

Серија _____

Образац бр. А

Рег. бр. _____

ана _____ 19 _____ године издато је _____

Комада ТУРИСТИЧКИХ КАРАТА _____

другу-ици _____

из _____ запослено

код _____

у _____

Одговорни службеник _____

Секретар Н. О. _____

(М. П.)

Образац 8

ИЗВЕШТАЈ

Срески (градски) Ч одбор у _____ о бројном стању потрошача на обезбеђењем снабдевању у месецу _____ 194 _____ год.

Повереништво за трговину и снабдевање

Министарство трговине и снабдевања НР

Бр _____ од _____ 194 _____ год.

З А Р Т И К Л Е И С Х Р А Н Е															
КАТЕГОРИЈЕ	Р-1а Јам.	Р-1а	Р-1б	Р-ж1	Р-ж2	Р-1	Р-2а	Р-2	Р-3	Р-ш	Д-1	Д-2	Д-3	Г	Свега
I редовне карте на потрошачу НР УКУПНО ПОТРОШАЧА															
ГРАДСКИ: (живе у граду)															
СЕОСКИ: (живе на селу)															
Добијају СВЕ АРГИКЛЕ															
Не добијају МЕСО и МАСНОЋЕ															
Снабдевају се у СРС или у посебним пројазницама															
II Допунске карте за исхрану СВЕГА:															
	Груднице	Болесници	Ударници	Гуристи	IV оброк										

Одговорни службеник,

Секретар НО

М. П.

Повереник за трг. и снабл.

III ЗА ТЕКСТИЛ И ОБУЋУ						
Умети само издате карте у протеклом месецу						
ИР-1а	ИР-1	ИР-2	ИД-1	ИД-2	ИГ	Свега
IV Допунске карте за текстил						
Свега,				ИРУ	ВП	

217.

На основу чл. 50 Уредбе о извршењу буџета и чл. 57 ст. 2 Закона о социјалном осигурању радника, замештеника и службеника, издајемо

НАРЕДБУ

О ОДЛАГАЊУ ПРИМЕНЕ НАРЕДБЕ О ПРЕНОСУ СЛУЖБЕ НАПЛАТЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА У НАДЛЕЖНОСТ ФИНАНСИСКИХ ОРГАНА НАРОДНИХ ОДБОРА

I. — Примењивање Наредбе о преносу службе наплате доприноса за социјално осигурање из надлежности органа социјалног осигурања у надлежност финансијских органа народних одбора бр. 7574 од 3 марта 1949 године („Службени лист ФНРЈ“ бр. 20/49) које је било одређено за 1 април 1949 године (тач. 16 наредбе) одлаже се, стим што ће се почетак њеног примењивања накнадно одредити.

II. — Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 10389

26 марта 1949 године

Београд

Министар финансија,
Добривоје Радосављевић, с. р.
Министар рада,
Љубчо Арсов, с. р.

218.

На основу чл. 5 Уредбе о снабдевању становништва, а у вези чл. 26 Правилника о потрошачким картама, издајемо

НАРЕДБУ

О ВОЂЕЊУ КАРТОТЕКЕ ЗА ПРЕДМЕТЕ ИСХРАНЕ ОБЕЗБЕЂЕНОГ СНАБДЕВАЊА И О ВРШЕЊУ ОБРАЧУНА ЗА ПРИМЉЕНУ И ПРОДАТУ РОБУ У ПРОДАВНИЦАМА И ПРЕДУЗЕЋИМА

1) Све продавнице, које продају предмете исхране савезног обезбеђеног снабдевања, дужне су да воде робну картотеку у коју ће увести све врсте и количине продатих предмета исхране.

Задужење робе уводи се у картотеку одмах по пријему а раздужење продате робе свакодневно.

Картони се закључују месечно.

2) Све продавнице дужне су да доставе дирекцији (управи) предузећа до петог у месецу обрачун примљене и продате робе у протеклом месецу.

У обрачуну се имају навести све количине којима је продавница у протеклом месецу располагала (преостале залихе из ранијег месеца и примљена роба у месецу за који се подноси извештај) и продате количине са назначењем прераспелих залиха. Уз обрачун прилажу се исечени купони из потрошачких карата за предмете исхране. Исечени купони служе за правдање продате робе.

Обрачун, који се саставља у два примерка, потписује пословођа продавнице и оба примерка доставља предузећу.

3) Сва предузећа која имају продавнице из тач. 1 ове наредбе дужна су водити робну картотеку предмета исхране за сваку продавницу посебно. Предузеће уводи у картотеку задужење робе која је продавници достављена, а као раздужење робу коју је продавница продала.

До десетог у месецу предузећа су дужна извршити робни обрачун са продавницама. Овај обрачун врши се на основу обрачуна добијених од продавница по тач. 2 ове наредбе.

Дирекција (управа) предузећа проверава тачност примљених обрачуна на тај начин што улаз роба срањује са подацима из ове картотеке и докумената на основу којих је роба додељена продавници, а излаз робе са исеченим купонима упоређујући да ли број купона и њихова вредност одговара врсти и количини продате робе.

4) Када се утврди да је обрачун продавнице тачан, предузеће ће у својој картотеци раздужити продавницу са продатом робом, оферити оба примерка обрачуна и један примерак вратити продавници, које га прилаже уз картотеку и који јој служи као документ о раздужењу, док други примерак обрачуна предузеће задржава за себе и прилаже уз своју картотеку и служи му као документ о извршеној контроли и за правдање продате робе.

Ако се утврди да обрачун није исправан у погледу броја и врсте купона (ако број и врсте купона не одговара продатој врсти и количини робе, ако су убијени купони из раније расподеле и сл.), директор предузећа ће о свакој таквој неисправности одмах извести повереништво за трговину и снабдевање среског (градског, рејонског) народног одбора односно среског (градског, рејонског) трговинског инспектора, а продавници ће признати само оне количине које су оправдане исправним купонима.

5) Када предузеће изврши обрачун са овојим продавницама, саставља извештај о промету робе и залихама према прописима о евиденцији и правдању робе и доставља га среском (градском) народном одбору.

6) Прописи ове наредбе важе и за радничко-службеничке изабљачко-потрошачке задруге и њихове продавнице, уколико продају предмете исхране обезбеђеног снабдевања.

7) Уколико дело не садржи елементе кривичног дела, казниће се новчаном казном до 20.000 динара или поправним радом до два месеца:

а) пословођа продавнице, директор предузећа односно одговорни службеник предузећа ако робну картотеку не води уредно, ако поднесе нетачне обрачуна или их не поднесе на време;

б) директор предузећа односно одговорни службеник предузећа ако о утврђеним неисправностима не извести повереништво трговине и снабдевања среског (градског, рејонског) народног одбора односно трговинског инспектора по одредбама тач. 4 ове наредбе.

Казне изриче извршни одбор среског (градског) народног одбора по прописима Основног закона о прекршајима.

8) Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 5896

10 марта 1949 године

Београд

Министар трговине и снабдевања,
Јаков Блажевић, с. р.

219.

На основу чланова 5, 6 и 10 Закона о општедржавном привредном плану и државним органима за планирање доносим

РЕШЕЊЕ

О УТВРЂИВАЊУ И РЕВИЗИЈИ ТЕХНИЧКИХ НОРМАТИВА УТРОШКА МАТЕРИЈАЛА И РАДНЕ СНАГЕ

1. — Сва државна привредна предузећа савезног, републичког и локалног значаја (која раде по плану локална I) у рударству, индустрији и експлоатацији саобраћаја, дужна су да утврде техничке нормативе утрошка материјала и радне снаге за све производе за које нормативи још нису утврђени односно да изврше ревизију постојећих техничких норматива материјала и радне снаге.

2. — Технички нормативи утрошка материјала и радне снаге утврђују се за планирану јединицу производа, превозне услуге или за обим производње.

У вези са горњом одредбом, сва државна привредна предузећа, за која се односи задатак утврђивања односно ревизије техничких норматива материјала и радне снаге, саставиће списак свих производа које ће производити по плану производње за 1949 годину.

Задатак утврђивања односно ревизије техничких норматива утрошка материјала и радне снаге односи се на све производе из списка.

3. — Сви главни произвођачи радиће на утврђивању односно ревизији техничких норматива утрошка материјала и радне снаге на основу општих упутстава издатих од Претседника Савезне планске комисије, која су саставни део овога решења.

Главни произвођачи ће, на основу општих упутстава издатих од Претседника Савезне планске комисије прописати детаљна упутства којима ће обухватити специфичности појединих грана делатности.

4. — У циљу спровођења овога решења образоваће се при Савезној планској комисији Савезна комисија за утврђивање односно ревизију техничких норматива утрошка материјала и радне снаге са задатком да изврши све припреме у погледу организације рада, да оперативнo руководи радом и да врши проверу извршења задатка.

Савезну комисију сачињавају сви потпретседници Савезне планске комисије, сви помоћници Претседника Привредног савета Владе ФНРЈ и помоћници за план: Министра финансија ФНРЈ, Министра рударства ФНРЈ, Министра тешке индустрије ФНРЈ, Министра лаке индустрије ФНРЈ, Министра рада ФНРЈ и Министра железница ФНРЈ.

При Савезној комисији образоваће се секретаријат који ће радити на основу упутстава Савезне комисије.

5. — Рад на утврђивању односно ревизији техничких норматива утрошка материјала и радне снаге обавиће се преко планских сектора ресора, дирекција и предузећа.

6. — У рад на утврђивању односно ревизији техничких норматива утрошка материјала и радне снаге у предузећима обавезно укључивати синдикалне организације и најбоље раднике — ударнике, рационализаторе и новаторе.

7. — Рад на утврђивању односно ревизији техничких норматива утрошка материјала и радне снаге обавиће се до 1 маја 1949 године.

8. — Ово решење ступа на снагу одмах.

28 марта 1949 године
Београд

Претседник
Привредног савета Владе ФНРЈ
и Савезне планске комисије,
Борис Кидрич, с. р.

На основу чланова 5, 6 и 10 Закона о општедржавном привредном плану и државним органима за планирање прописујем

ОПШТА УПУТСТВА

О НАЧИНУ УТВРЂИВАЊА ОДНОСНО РЕВИЗИЈЕ ТЕХНИЧКИХ НОРМАТИВА УТРОШКА МАТЕРИЈАЛА И РАДНЕ СНАГЕ ЗА 1949 ГОДИНУ

Пред све планске органе ресора, дирекција и предузећа поставља се задатак, да у року, утврђеном решењем Претседника Привредног савета Владе ФНРЈ и Савезне планске комисије, приступе:

1) утврђивању техничких норматива утрошка материјала и радне снаге (у даљем тексту — техничких норматива) за све производе и радње за које технички нормативи још не постоје;

2) брзој ревизији постојећих техничких норматива на бази економско-техничких анализа производног процеса; и

3) упоредње ревизије техничких норматива са истоврсним елементима из структуре планске пуне цене коштања за 1949 годину.

МЕТОД РАДА ПРИЛИКОМ УТВРЂИВАЊА, ОДНОСНО РЕВИЗИЈЕ ТЕХНИЧКИХ НОРМАТИВА

I. — Основне поставке

Под техничким нормативом утрошка материјала и радне снаге подразумева се она минимална количина материјала и радне снаге, која је неопходно потребна, да се уз дате техничке услове, произведе одређена јединица производа, изврши јединица превозне услуге или одређена јединица обима производње.

Из овога произилази:

1. Да технички нормативи морају да одражавају правилно и економско искоришћавање материјала и радне снаге. Ово значи да они морају да буду техничко-протресивни, а не стабилни нормативи. Њихов главни мора да одржава организационо-технички степен развика производње. Уколико се више овладава техником производње, уколико се стварају у погон нови капацитети, савременији и технички напреднији, уколико се повећава производност рада широким применом достигнућа ударника, утолико морају и нормативи да буду преиспитани и замењени новима, који ће одражавати дати степен развика производних снага.

2. Да технички нормативи морају да буду везани за технолошки процес по коме ће се у планском периоду вршити производња. Значи да технички нормативи морају да се заснивају на тачним технолошким прорачунима. Промена утврђеног технолошког процеса има за последицу промену техничких норматива везаних за односни технолошки процес. Свака промена техничких норматива мора бити регистрована и одобрена од надлежног вишег планског органа. Из овога произилази потреба установљивања и вођења евиденције развоја техничких норматива. Ова потреба произилази из карактера техничких норматива, њиховог техничко-прогресивног значаја.

3. Да се технички нормативи утврђују за јединицу производа. Из овога произилази потреба утвр-

љивања техничких норматива по фабричкој методи, по којој је организациона јединица од које се полази приликом утврђивања техничких норматива — предузеће.

Технички нормативи могу се утврђивати или за поједине одређене производе на основу тачно прописаног квалитета истих или за поједине фазе рада. Приликом утврђивања техничких норматива мора се поћи од сваког појединог радног места и техничком методом утврдити тачан утрошак материјала и радне снаге на одређеном радном месту за производњу одређеног производа.

Техничка метода нормирања састоји се у одређивању, рачунским путем, узимајући као основу конструкционе цртеже, рецептуре и формуле, техничких норматива за производњу одређеног производа, и то:

а) утрошка материјала одређивањем техничког минимума тачно специфицираног материјала по врсти, димензијама, марки и другим показатељима који тачно дефинишу материјал, узимајући у обзир одређена средства за рад и правилност организације радног места;

б) утрошка радне снаге утврђивањем и проверавањем производних могућности радника датим зручјама за рад, на датом радном месту, узимајући у обзир правилност организације истога, као и правилност организације датог радног процеса у циљу оптимизације најпродуктивнијег рада.

Технички норматив утрошка радне снаге је ствари — техничка норма која се уводи у свим предузећима на основу прописа и упутстава надлежних планских органа.

Поред техничке методе нормирања, могу се нормативи утврђивати и искуственом методом, на основу података из праксе статистичких података сумарног посматрања и употребе разних утрошача, консултовања добрих стручњака који учествују директно у процесу производње итд.

Искуственом методом могу се контролисти резултати добити техничком методом. Она је међутим непрецизна и употребљава се само за утврђивање норматива привременог карактера.

Технички нормативи се утврђују у разним мерама, које стварно карактеришу потрошњу материјала и радне снаге у процесу искоришћавања.

Материјал, кога употребљавају предузећа у процесу производње, дели се у две групе:

а) Сировине и б) помоћни материјал.

Сировина је материјал који чини главну састојку производа т. који улази натурално у производ повећавајући масу или тежину производа. Овде улазе и полупроизводи, који могу бити сопствене производње или набављени.

Помоћни материјали се присаједињавају сировинама да би производу дали одређена својства, или се употребљавају код оруђа за рад која учествују у процесу производње, или се троше за послуживање процеса производње.

Подела материјала на сировине и помоћни материјал не произлази из његове техничке карактеристике, већ из начина трошења (на пр. жица за производњу ексера = сировина; иста жица за амбалажу = помоћни материјал).

Само извесни материјали се јављају у свима гранама као помоћни (на пример мазива, амбалажа и т. сл.).

По карактеру трошења сировине се могу поделити на следеће групе:

а) сировине, које се као употребне вредности налазе у природи (на пример, угаљ, нафта, дрво, гранит и сл.). За сву групу је карактеристично што уложена количина људскога рада и средстава за рад служи углавном за њихово издвајање из природе у циљу даљег коришћења истих у процесу производње.

б) сировине, које се троше у претходној технолошкој обради при којој се више њих сједињује и тако сједињене дају нови производ новог назива (на пример сировине код ливења: челика, сивог гвожђа, објених метала итд.). За ову групу је карактеристично што се претходно, на основу рецептуре, мора утврдити учешће појединих сировина у смеси и на основу овога утврдити технички норматив.

в) сировине, које се троше у производњи уз претходну технолошку обраду, која се врши у знатном обиму, а да код тога сировине не мењају назива (на пример израда детаља из квалитетне и обичне ваљане робе, цеви, лива, одкивака и т. сл.). Ова група је карактеристична по томе што има отпадака који се морају узимати у обзир приликом утврђивања техничких норматива.

г) као сировине сматрамо и извесне финалне производе, који се троше у процесу производње у истом облику у коме се набављају, без обраде или са незнатном обрадом која не мења њихов лик и назив (на пример готови детаљи, арматура, електромотори и сл.). Ова група је карактеристична по томе што нема отпадака.

Технички нормативи утврђују се увек за јединицу производа.

Приликом рада на утврђивању, односно ревизији техничких норматива обухватиће се:

а) технички нормативи материјала који директно улазе у процес производње и који су строго пропорционални јединици, односно обиму производње. Ови су у структури планске цене коштања обухваћени материјалом и радом који улази у трошкове производње (тп) као првом степену структуре цене;

б) нормативи материјала и радне снаге за одржавање погона, који нису пропорционални на обим производње, већ су више константног карактера и пропорционални датом капацитету; у структури планске цене коштања обухваћени су погонском режијом;

в) нормативи материјала и радне снаге који садрже материјал и радну снагу потребну за управу предузећа. Ови такође нису пропорционални на обим производње, већ су константни и пропорционални датом предузећу. У структуру планске цене коштања улазе у управно-продајну режију.

Код технолошких процеса, где се улагањем одређене количине сировина и осталих материјала (по рецептури) добија низ финалних производа или полупроизвода (на пр. код суше дестилације дрва, нафте и тсл.) треба утврдити комплексни технички норматив утрошка материјала и радне снаге. Овај после разбити на његове појединачне делове сразмерно добијеним количинама финалних производа и полупроизвода. Овако добити појединачни нормативи могу служити само за потребе планирања и утврђивања материјалног биланса обзиром да је у технолошком процесу немогуће извршити разбијање комплексног норматива, јер улагањем одређене количине сировина и осталих материјала увек добијамо једновремено, као производ истог технолошког процеса, једнаке и тачно утврђене количине финалних производа, односно полупроизвода.

II. — Метод рада

Основна организациона јединица, од које ће се поћи приликом утврђивања, односно ревизије техничких норматива је предузеће.

Технички нормативи ће се утврдити по јединици: могу бити сврстани у једну основну групу. Чак и ако два или више артикла чине исту употребну вредност, а производ су различитих капацитета, или је за њихову производњу утрошен различит материјал, различита количина радне снаге и енергије, они не улазе у исту основну групу.

Предузећа, дирекције, ресори и народне републике радиће једнообразно држећи се ових упутстава. Путем посебних, детаљних упутстава главних произвођача разрадиће се опште поставке и обухватити специфичности појединих грана делатности у индустрији, рударству и експлоатацији саобраћаја.

Предузећа ће приликом утврђивања односно ревизије техничких норматива поћи од артикла. Предузећа ће претходно саставити списак свих производа које ће производити по плану производње за 1949 годину. Задатак утврђивања, односно ревизије техничких норматива односи се на све производе из списка. Приликом дефинисања појма „артикар“ поћи од поставке усвојене приликом рада на планирању цена за 1949 годину. За све артикле за које су планиране цене за 1949 годину утврдити, односно ревидирати и техничке нормативе. Међутим, у случају да списак производа садржи и извесне производе за које нису планиране цене за 1949 годину треба за исте утврдити и техничке нормативе.

Путем техничке методе утврдиће се утрошак материјала, енергије и радне снаге за производњу јединице производа. Само изузетно служиће се искуственом методом и то онда, где из објективних разлога није могућа примена техничке методе утврђивања норматива.

База од које ће се поћи приликом ревизије су нормативи материјала и радне снаге предложени Савезној планској комисији приликом подношења предлога плана производње за 1949 годину (на образцима П-2 и П-7). Приликом ревизије норматива материјала (образак П-2) и радне снаге (образак П-7) служити се обавезно и подацима о оствареним нормативима утрошка материјала и радне снаге у 1948 години.

При разради општих упутстава Савезне планске комисије сви главни произвођачи ће се обавезно држати следећег:

1. Одвојено утврђивати, односно ревидирати техничке нормативе пропорционалне обиму производње и садржане у трошковима производње (образци Н-1 и Н-2), нормативе утрошка материјала и радне снаге за одржавање погона (образак Н-4) и управе предузећа (образак Н-5).

2. При излагању материјала који улази у технички норматив држати се редоследа датог у упутствима за планирање цена за 1949 годину — издање Савезне планске комисије.

Обрасци који су саставни део ових општих упутстава обавезни су за све главне произвођаче, са изузетком експлоатације саобраћаја. Помоћне образце којима ће бити обухваћене специфичности појединих грана делатности и који ће послужити као помоћно средство за попуњавање образаца који су саставни део ових општих упутстава, прописале по потреби поједини главни произвођачи посебним упутствима.

По завршеном раду на утврђивању, односно ревизији техничких норматива по артиклима, предузећа ће методом највероватнијег просека (пондерисаног) артикала који сачињавају основну групу утврдити техничке нормативе основних група (по номенклатури СПК за 1948 годину).

Приликом утврђивања техничких норматива основних група држати се дефиниције основне групе по којој основну групу чине сви они артикли који имају исту јединицу мере и једнак или пропорционални утрошак материјала, енергије и радне снаге и производ су истих капацитета, с тим, да разлика између најскупљег и најјефтинијег рачунајући ту трошкове производње не прелази 14%. Према томе, ако недостаје један од поменутих услова артикли не

могу бити сврстани у једну основну групу. Чак и ако два или више артикла чине исту употребну вредност, а производ су различитих капацитета, или је за њихову производњу утрошен различит материјал, различита количина радне снаге и енергије, они не улазе у исту основну групу.

а) у дирекцијама техничке нормативе за артикле дирекцијске производње и основне групе дирекцијске производње;

б) у ресорима техничке нормативе за основне и планиране групе ресорне производње.

Задатак планских комисија народних република биће да на основу материјала добијеног од својих главних произвођача (републиканских ресора) утврде нормативе републиканске производње по основним и планираним групама.

III. — Повезивање техничких норматива са елементима структуре планске цене коштања за 1949 годину

У циљу провере ревидираних техничких норматива с једне стране, и структуре планских пуних цена коштања за 1949 годину с друге, потребно је извршити поређење између истоимених елемената и утврдити позитивне односно негативне разлике између истих.

Поређење ће се вршити по кумулативним ставкама, и то:

- а) материјала;
- б) плата израде; и
- в) трошкова производње узетих у целини.

Поређење ће се вршити само између вредносних показатеља. Оно има за циљ припрему материјала за кориговање, како планских пуних цена коштања, тако и техничких норматива у циљу њиховог међузобног усклађења.

Овом делу задатка треба поклонити изузетно пажњу обзиром да је циљ истога — припрема материјала на основу кога ће се приступити планирању у свим секторима производње током 1949 године.

IV. — Образци

Материјали добивени извршењем овога задатка биће приказани путем следећих образаца:

I. — Образац Н-1 — Технички норматив утрошка материјала

Овај образац (види прилог) служи за приказивање техничких норматива утрошка материјала који улази директно у производ, дакле који чине главну супстанцу производа и исказују се у структури планске цене коштања у трошковима производње. Образац Н-1 је истовремено и примаран и сводни образац. Он дакле служи и за приказивање техничког норматива утрошка материјала за производњу јединице одређеног артикла, као и за приказивање техничког норматива утрошка материјала за производњу основне, односно планиране групе.

Попуњава се на следећи начин:

а) организациона јединица: долази назив предузећа — дирекције — ресора;

б) артикар: долази назив артикла и његов технички опис и то сажет и кратак (на пример: код памучних тканина — број жица у основи и потка, те

жина по јединици, ширина, дезен и тсл.) Код основне — планиране групе долази назив основне односно планиране групе.

в) шифра: долази шифра основне групе у коју односни производ улази по номенклатури Савезне планске комисије за 1948 годину.

г) јединица мере: долази јединица мере утврђена Привременом номенклатуром производа СПК за 1948 годину.

д) колона 1: попуњава се шифрама основних група у које односни материјали улазе, а по редоследу Привремене номенклатуре производа СПК за 1948 годину.

ђ) колона 2: попуњава се називима материјала који улазе у технички норматив утрошка материјала за производњу јединице одређеног производа. Материјали се обавезно уносе по њиховом економском значају како је то у обрасцу и означено и то: 1) све сировине, 2) помоћни материјали, 3) материјали за амбалажу неодвојиви од производа. Унутар појединих врста материјала дати материјале по редоследу и шифарском систему Привремене номенклатуре производа СПК за 1948 годину. Сума ових материјала даје нам бруто материјал. Овоме се додаје енергија (пара, електрична енергија, збијени ваздух и т. сл.) у одређеним јединицама мере, а одузима се вредност нузпроизвода и употребљивих отпадака. На овај начин се добија вредност нето материјала који улази у технички норматив утрошка материјала.

е) колона 3: уноси се јединица мере по којој материјали улазе у технички норматив. Уноси се јединицу мере утврђену Привременом номенклатуром производа СПК за 1948 годину.

ж) колоне од 4 до 14: дају преглед утрошка по јединици производа, и то:

1. колоне 4—6: остварених у 1948 години у натуралним показатељима (количина—колона 4), по вредносним показатељима по јединици (планска цена предузећа — колона 5) — и вредносним показатељима за укупну количину (вредност — колона 6). Под планском ценом предузећа разуме се јединствена продајна цена произвођача повећана са трошковима допреме од истоварне станице до складишта произвођача.

2. колоне 7 до 9: планираних за 1949 годину по обрасцу П-2.

3. колоне 10—12: ревидираних за 1949 годину.

4. колоне 13—14: дају позитивне односно негативне разлике између планираних норматива за 1949 годину по обрасцу П-2 и ревидираних норматива до којих се је дошло у резултату рада на ревизији норматива.

2. Образац Н-2 — норматив радне снаге

Норматив радне снаге (види образац у прилогу) обухвата сву радну снагу која директно учествује у процесу производње и то по категоријама квалификоване, приучене и неквалификоване радне снаге. Главни произвођачи ће у својим упутствима дати тумачења које ће се категорије радника сматрати квалификованим, приученим и неквалификованим (на пример: Министарство тешке индустрије ће одредити својим упутствима које од 9 постојећих категорија треба сматрати квалификованим, које приученим, а које неквалификованим, као и изузетке од постављеног правила).

Начин попуњавања образаца је исти као и код образаца Н-1.

Колона 1 садржи показатеље који дају натурални норматив радне снаге по врстама рада (квалифика-

ваног, приученог и неквалификованог) и његов вредносни израз. Она садржи:

а) сам норматив т.е. утрошак радног времена по јединици производа израженог у часовима.

б) плату у динарима за један радни час по врстама рада;

в) укупан износ основних плата у динарима.

(Овај показатељ се добија множењем натуралног норматива са платом по јединици (радном часу).

г) укупан износ допунских плата (израчунава се применом одређеног постотка на основну плату),

д) износ доприноса за социјално осигурање и то само део који плаћа предузеће обзиром да се део кога плаћа радник садржи у основној плати,

ђ) укупан износ плата који се добија сумирањем основних плата, допунских плата и доприноса.

3. — Образац Н-3 — Упоредни преглед вредности техничких норматива, утрошка материјала и радне снаге и вредности по структури планске цене коштања за 1949 годину

Попуњавање заглавља овога обрасца (види прилог) врши се на исти начин као код образаца Н-1. Овај образац је уствари сводни образац за образце Н-1 и Н-2 и садржи показатеље из истих у њиховом вредносном изразу. Поред овога овај образац даје упоређење између истоимених елемената (кумулятивних), натуралних норматива, утрошка материјала и радне снаге изражених у вредности са вредносним показатељима, структуре планске цене коштања за 1949 годину. Ово како за јединицу производа, тако и за укупну планирану количину у 1949 години.

Образац Н-3 садржи следеће показатеље:

а) вертикално: (колона 2).

1. вредност нето материјала (образац Н-1),

2. плате израде (образац Н-2),

3. трошкови производње А (1+2),

4. услуге од других исказане на посебним обрацима и изражене у фактурној вредности.

5. трошкови производње Б (3+4).

б) хоризонтално (колоне 3—10):

За јединицу производа:

1. Остварени норматив 1948 године (из колоне 6 образаца Н-1).

2. Планирани норматив 1949 године (из колоне 9 образаца Н-1).

3. Ревидирани норматив 1949 године (из колоне 12 образаца Н-1).

4. Елементе индивидуалне планске цене коштања за 1949 годину.

За планирану количину:

1. Показатељи колоне 2 по вредносним показатељима из колоне 5 (ревидирани нормативи).

2. Показатељи из колоне 2 по вредносним показатељима из колоне 6 (структура цене).

3. Позитивне односно негативне разлике између вредности показатеља 1 и 2 (колоне 7 и колоне 8 образаца Н-3).

4. Образац Н-4: Норматив утрошка материјала и радне снаге за текуће одржавање погона

Овај образац (види прилог) садржи уствари преглед утрошка материјала и радне снаге за текуће

одржавање погона. Материјале дати по редоследу и шифарском систему Привремене номенклатуре производа СПК за 1948 годину и то, појединачно само оне материјале који су најважнији и чија укупна вредност чини око 50% вредности свих материјала потребних за одржавање погона. Овде обавезно улазе и сви увозни производи. Остале ситне материјале дати само у вредности у кумулативној ставци „остали материјал“.

Ови материјали су уствари материјали и радна снага која терети погонски режију предузећа. Вредносни израз свих ових материјала и радне снаге стављамо у однос са укупним трошковима производње у циљу упоређења истих са вредносним изразом ових материјала и радне снаге осталих сродних предузећа исте гране.

Стога у заглављу треба на зато одређеном месту унети податке о укупним трошковима производње предузећа. Укупни трошкови производње предузећа добијају се сумирањем свих образаца Н-3, и то одвојено колона 7 и колона 8.

Сам образац садржи:

а) у колони 1: материјале и њихову укупну вредност, енергију коју троши погон, плате погонског особља, остале трошкове погона и укупне трошкове који се добијају сумирањем свих претходних показатеља исказаних у вредности. Под осталим трошковима треба разумети трошкове који се не могу унети ни у материјал, ни у плате израде (на пр.: пт трошкови).

б) колона 2: јединице мере по којима се материјали уносе у образац. При овоме држати се јединица утврђених Привременом номенклатуром производа СПК за 1948 годину.

в) колона 3: планске цене предузећа за материјале из колоне 1 и то по јединици. Под планском ценом предузећа разуме се јединствена продајна цена произвођача увећана са трошковима допреме од исто-варне станице до складишта произвођача.

г) колоне 4 и 5: укупне количине материјала и радне снаге потребне за одржавање погона и то натурално и у вредности. Колона 5 се добија када се колона 4 помножи са колоном 3.

д) Колоне 6 и 7: постотке који показују однос између материјала и радне снаге потребне за одржавање погона и укупних трошкова производње предузећа. Добивају се када се вредност из колоне 5 помножи са 100 и подели са укупним трошковима производње.

ђ) колоне 8—16: материјал и радну снагу потребну за одржавање погона распоређену по погонима (радионицама) и то како у натуралним показатељима, тако и у вредности.

5. Образац Н-5 — Норматив утрошка материјала и радне снаге за управу предузећа

Овај образац (види прилог) садржи материјале и радну снагу потребну за управу предузећа, дакле, материјале и радну снагу која терети управно-продајну режију предузећа.

Овај образац се у свему попуњава као и образац Н-4.

Свођење образаца Н-4 и Н-5 у дирекцијама и ресорима врши се сумирањем.

СПЕЦИФИЧНОСТИ У РАДУ НА УТВРЂИВАЊУ, ОДНОСНО, РЕВИЗИЈИ, ТЕХНИЧКИХ НОРМАТИВА УТРОШКА МАТЕРИЈАЛА И РАДНЕ СНАГЕ У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ САОБРАЋАЈА

I. Продукт саобраћаја, као гране делатности, је превозна услуга изражена у тонкилометрима (миљама) и путничким километрима (миљама).

Превозне услуге се остварују радом саобраћајних средстава према томе норматив утрошног материјала и радне снаге најуже је повезан са радом саобраћајних средстава и одређује се на јединицу тога рада, тј. на бруто рад саобраћајних средстава.

Однос бруто рада саобраћајних средстава према превозној услузи, тј. нето раду је променљив. Он се, међутим, мора плански одредити код постављеног технолошког рада, тако да се на тај начин мора повезати норматив рада саобраћајних средстава (бруто рада) са превозном услугом (нето радом). На бази израђеног норматива за бруто рад и планираог односа рада према нето раду исказати нормативе материјала и радне снаге на јединицу превозне услуге (нето рад).

Норматив рада саобраћајних средстава је променљив током годишњег периода, те је за одређивање средњег годишњег норматива потребно одредити нормативе по кварталима за оне материјале чији се норматив мења током године.

Норматив рада саобраћајних средстава — бруто рада — садржи у својој суштини двојне елементе и то:

а) део који је директно пропорционалан количини рада,

б) део који није пропорционалан количини рада саобраћајних средстава, већ се поставља на другу јединицу рада утврђивањем норматива те јединице рада, а који рад условљава превоз.

Према томе норматив је састављен из два дела: а) норматива пропорционалног превозу и б) низа константи које су променљиве тј. које се мењају са променом количине превоза.

У формули би се ово одразило:

$$N = n_p + c_1 + c_2 \cdot \dots \cdot + c_n$$

Константе „с“ претстављају величине које се добијају на тај начин, што се количине потребног материјала за извршење одређене врсте рада (на пр.: одржавање пруге, станичних зграда и тсл.) неопходног за извршење превозне услуге, подели са количином бруто рада саобраћајних средстава. Радови неопходни за извршење превозне услуге су нормирани.

Норматив се поставља за рад саобраћајних средстава те се исти и одређује према врстама саобраћајних средстава (на пр.: локомотивски, камионски, осовински итд. километри).

Саобраћајна средства могу опет бити различита према својим карактеристикама (на пр.: парне, електричне и моторне локомотиве — нормалног и уског колосека; камиони са погоном на бензин и нафта и саугас — по тонажи; бродови парног, моторног и електропогона — по тонажи итд.). Према томе и норматив за јединицу бруто рада саобраћајних средстава може бити променљив (на пр.: бруто рад локомотиве моторне и парне и тсл.).

Укупан бруто рад саобраћајних средстава добија се методом највероватнијег (нондерисањог) просека бруто радова појединих врста саобраћајних средстава, које улазе у укупан бруто рад одређене гране експлоатације саобраћаја.

II. Приликом рада на утврђивању, односно ревизији техничких норматива материјала и радне снаге

В-1

ТЕХНИЧКИ НОРМАТИВ УТРОШКА МАТЕРИЈАЛА

Организациона јединица

За артикал:

Шифра:

Јединица мере:

Шифра	Материјал	Јед. мере	ЗА ЈЕДИНИЦУ ПРОИЗВОДА												
			Остварени норматив 1948 г.				Плансани норматив 1949 год. (по обрасцу П-2)				Ревидирани норматив 1949 год.				+ или — разлика између колона
			Количина	Планска цена предузећа	Вредност у дин. (4×5)	Количина	Планска цена предузећа	Вредност у дин. (7×8)	Количина	Планска цена предузећа	Вредност у дин. (10×11)	7-10	13	14	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
	Сировина: а) б) в) МТД.														
	Помоћни материјали: а) б) в) МТД.														
	Материјал за амбалажу неодвојиву: а) б) в) МТД.														
	I. Бруто материјал	×	×	×		×	×		×	×					
	II. Енергија	•													
	III. Нузпроизводи и отпаци (као одбитна ставка)														
	IV. Нето материјал	×	×	×		×	×		×	×					

Организациона јединица: _____

НОРМАТИВ РАДНЕ СНАГЕ

За артикал: _____

шифра: _____

Јединица мере: _____

ПОКАЗАТЕЉ	ЗА ЈЕДИНИЦУ ПРОИЗВОДА: — ПОТРЕБА У РАДНОЈ СНАЗИ:															
	Остварени норматив 1948 год.				Планирани норматив 1949 год. (по обраску П-7)				Ревидирани норматив 1949 год.				+ или — разлика између колона			
	квалификационе	приучене	неквалификационе	укупно	квалификационе	приучене	неквалификационе	укупно	квалификационе	приучене	неквалификационе	укупно				
Јед. мере	8	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Норматив (утрошак радног времена за јединицу производа у часовима):																
II. Див/час:																
III. Основна плата: (I × II)																
IV. Допунске плате (у одређеном постотку на основне плате)																
V. Допринос за социјално осигурање: (део који плаћа предузеће)																
VI. Укупно плате: (III + IV + V)																

152

Н-8

Организациона јединица

Упоредни преглед вредности техничких норматива утрочка материјала и радне снаге и вредности по структури планске цене кошћања за 1949 годину

Шифра	ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПОРЕЂЕЊЕ	ЗА ЈЕДИНИЦУ ПРОИЗВОДА					ЗА ПЛАНИРАНУ КОЛИЧИНУ 1949 Г.		
		Остварени норматив 1948 (колоне 6 обрасца Н-1)	Планирани норматив 1949 (колоне 9 обрасца Н-1)	Ревидирани норматив 1949 (колоне 12 обрасца Н-1)	Елементи индивидуалне планске цене за 1949	По вредносним показатељима из колоне 5	По структури индивидуалне планске цене за 1949 г. колоне 6	+ или - разлике између вредносних показатеља из колоне 7 и 8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	I. Нето материјал (по обрасцу Н-1)								
	II. Плате Израде (по обрасцу Н-2 колоне 6)								
	III. Трошкови производње А:								
	IV. Услуге од других (искључене на посебним обрасцу)								
	V. Трошкови производње Б:								

Шифра: За артикул: Јединица мере: Планирана производња 1949:

Организациона јединица

Упоредни преглед вредности техничких норматива превозне услуге и вредности превозне услуге по структури планске цене кошћања за 1949 годину

Н-8а

Шифра	Елементи поређења	За јединицу превозне услуге					За планирану количину 1949 године		
		Остварени норматив 1948	Планирани норматив 1949	Ревидирани норматив 1949	Елементи индивидуалне планске цене 1949	По вредносним показатељима из кол. 5	По структури индивидуалне планске цене 1949 из кол. 6	+ или - разлике између вредносних показатеља из колоне 7-8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	I. Материјал: (по обрасцу Н-1а)								
	II. Плате: (по обрасцу Н-2а)								
	III. Трошкови производње А:								
	IV. Услуге од других (искључене у посебним обрасцима):								
	V. Трошкови производње Б:								

Врста превозне услуге: Шифра: План за 1949 годину: Једин. мере:

Организациона јединица: Н-4

Норматив утрoшка материјала и радне снаге за текуће одржавање погона

Укупни трошкови производње предузећа (по обрасцима Н-3/В): а) по кол. 7: _____ б) по кол. 8: _____

МАТЕРИЈАЛ/ПЛАТЕ	Јед. мере	Планска цена предузећа	ПРЕДУЗЕЋЕ УКУПНО		КОЛ. 5 X 100 Тп/а	КОЛ. 5 X 100 Тп/б	ОД ТОГА ПО ПОГОНИМА:						ИТД.		
			колич.	вредн.			1		2		3			4	
							колич.	вредн.	колич.	вредн.	колич.	вредн.		колич.	вредн.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Материјали: а) б) в) Итд. Остали материјал							X		X					X	
I. Укупн. матер.	X	X	X	X			X		X					X	
II. Енергија	X	X													
III. Плате укупно	X	X	X	X			X		X					X	
од тога:	X	X	X	X			X		X					X	
технич. особља	X	X	X	X			X		X					X	
админ. особља	X	X	X	X			X		X					X	
радника	X	X	X	X			X		X					X	
ученика	X	X	X	X			X		X					X	
пом. особља	X	X	X	X			X		X					X	
IV. остали трошкови	X	X	X	X			X		X					X	
V. Свега погонска реж.	X	X	X	X			X		X					X	

Организациона јединица _____

Н-5

НОРМАТИВ УТРОШКА МАТЕРИЈАЛА И РАДНЕ СНАГЕ ЗА УПРАВУ ПРЕДУЗЕЋА

Укупни трошкови производње предузећа:
(по обрасцима Н-3/V)

а) по кол. 7: _____
б) по кол. 8: _____

МАТЕРИЈАЛИ — ПЛАТЕ	Јединица мере	Планска цена предузећа	ПРЕДУЗЕЋЕ УКУПНО		Постотак кол. 5×100 Тп/а	Постотак кол. 5×100 Тп/б
			количина	вредност		
1	2	3	4	5	6	7
Материјали:						
а)						
б)						
з)						
т) итд.						
Остали трошкови:						
I. Укупно материјал:	×	×	×			
II. Енергија:						
III. Плате укупно од тога:	×	×	×			
техничког особља	×	×	×			
админ. особља	×	×	×			
радника	×	×	×			
ученика	×	×	×			
помоћ. особља	×	×	×			
IV Остали трошкови:	×	×	×			
V Свега управа предузећа	×	×	×			

потребних за извршење одређене превозне услуге саобраћајни ресори и њихове јединице ће се држати у свему ових општих упутстава уколико се односе на експлоатацију саобраћаја разрађујући поједине ставове према специфичностима у појединим гранама експлоатације саобраћаја.

III. При утврђивању, односно ревизији техничких норматива утрошка материјала и радне снаге саобраћајни ресори и њихове јединице, које се баве експлоатацијом саобраћајних средстава служиле се обавезно прописаним обрасцима Н-1а, Н-2а и Н-3а, који су саставни део ових упутстава.

Попуњавање ових образаца врши се на исти начин како је то напред изложено за образце Н-1, Н-2 и Н-3.

Образец Н-4 се не попуњава у експлоатацији саобраћаја обзиром да се материјал потребан за одржавање погона налази у нормативу бруто рада саобраћајних средстава.

Образец Н-5 се попуњава по упутствима:

• Закључне одредбе ових упутстава односе се и на све гране експлоатације саобраћаја.

ЕВИДЕНЦИЈА ТЕХНИЧКИХ НОРМАТИВА УТРОШКА МАТЕРИЈАЛА И РАДНЕ СНАГЕ

Из карактера самих техничких норматива, тј. из њиховог техничко-прогресивног значаја, произишли су потреба евидентног праћења развоја техничких норматива кроз низ планских периода.

Међутим, специфичности појединих грана делатности изискиваће и различито праћење развоја техничких норматива утрошка материјала и радне снаге.

Стога је потребно да сви главни произвођачи доправе Савезној планској комисији своје предлоге евиденције техничких норматива утрошка материјала и радне снаге.

Евиденцију успоставити на картотечној основи.

Минимални подаци које треба да садржи картотека су:

1. О артиклу — основној — планираној групи: назив, регистарски број — шифра, технички опис, калкулативна јединица мере и јединица мере основне групе, фактор прерачунавања ових мера, тежину, ширину, дужину и висину артикла за калкулативну јединицу мере, амбалажу неодвојиву од производа итд.

2. О нормативу:

ознаку и број норматива, датум утврђивања, начин — метода утврђивања, опис технолошког процеса и најзад за јединицу производа упоредни преглед претходног и новог норматива материјала и радне снаге, погона и управе.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Радам на утврђивању, односно ревизији техничких норматива материјала и радне снаге руководе органи предвиђени Решењем о утврђивању односно ревизији техничких норматива.

РОКОВИ

Рок за извршење задатка — утврђивање односно ревизију техничких норматива прописан је Решењем Председника Привредног савета Владе ФНРЈ и Савезне планске комисије.

У постављеном року сви главни произвођачи доставиће Савезној планској комисији — Сводном одељењу Сектора производње односно саобраћаја;

1. дирекцијске просеке техничких норматива за артикле и основне групе дирекциске производње, и то: материјала и радне снаге, погона и управе;

2. ресорне просеке техничких норматива и то за основне и планиране групе ресорне производње,

3. републиканске планске комисије доставиће републиканске просеке основних група и планираних група, поред дирекциских просека означених под 1) за републиканске дирекције.

Све материјале доставити у два примерка.

28 марта 1949 године

Београд

Председник
Савезне планске комисије,
Борис Кидрич, с. р.

220.

На основу чл. 26 Уредбе о елементима цене коштања, акумулацији, фонду руководства и централном фонду државних индустријских произвођачких предузећа локалног значаја, а у циљу правилне примене Наредбе Министра финансија ФНРЈ о обрачуна и начину уплате тржишне добити локалне привреде („Службени лист ФНРЈ“ бр. 16/49), по претходном мишљењу Централног одбора Савеза синдиката Југославије, и у сагласности са Министром финансија ФНРЈ, доносим

РЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ И НАЧИНУ УПЛАТЕ ДОПРИНОСА ЗА ФОНД РУКОВОДСТВА И СРЕДСТАВА ЗА СЛОБОДНО РАСПОЛАГАЊЕ ДРЖАВНИХ ПРОИЗВОЂАЧКИХ ПРЕДУЗЕЋА ЛОКАЛНОГ ЗНАЧАЈА ИЗ ОСТВАРЕНЕ ТРЖИШНЕ ДОБИТИ

1) До доношења прописа о расподели тржишне добити, у смислу чл. 15 Уредбе о елементима цене коштања, акумулацији, фонду руководства и централном фонду државних индустријских произвођачких предузећа локалног значаја, наведена предузећа ће, у смислу тач. 1 Наредбе о обрачуна и начину уплате тржишне добити локалне привреде, одбијати од израчунате тржишне добити, и то:

а) 1% од износа тржишне добити на име дела који припада фонду руководства предузећа;

б) 1% од износа тржишне добити на име дела који се ставља предузећу на слободно располагање.

2) Износе које одбију, у смислу тач. 1 под а) и б) овог решења, државна произвођачка предузећа локалног значаја дужна су да уплаћују на посебне одговарајуће банковне рачуне министарства комуналних послова, и то најкасније до 10 сваког месеца за све износе одбијене у протеклом месецу.

Централа Народне банке ФНРЈ дужна је да створи посебне рачуне из претходног става, и то под називима: „Рачун дела тржишне добити локалне привреде за фонд руководства предузећа“ и „Рачун дела тржишне добити локалне привреде за слободно располагање предузећа“.

Министар комуналних послова, на предлог извршних одбора надлежних средских односно градских народних одбора а у сагласности са министром финансија народне републике, додељиваће из средстава књижених на посебним банковним рачунима из претходних ставова износе за фонд руководства и за

слободно распоређање појединим предузећима, што на основу посебних упутстава које доноси Претседник Привредног савета Владе ФНРЈ у сагласности са Министром финансија ФНРЈ а по претходном мишљењу Централног одбора Савеза синдиката Југославије.

3) Ово решење ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“, а примењиваће се од 1 јануара 1949 године.

Бр. 4516
19 марта 1949 године
Београд

Претседник
Привредног савета Владе ФНРЈ,
Борис Кидрич, с. р.
Сагласан,
Министар финансија,
Добривоје Радосављевић, с. р.

221.

На основу чл. 8 и 9 Уредбе о израчунавању пуне цене коштања, о одређивању и распореди добити, амортизационом фонду, фонду руководства и централном фонду пољопривредно-машинских станица, на предлог Министра пољопривреде ФНРЈ а у сагласности са Претседником Савезне планске комисије, доносим

РЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ АМОРТИЗАЦИОНЕ СТОПЕ ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ АМОРТИЗАЦИОНИХ ИЗНОСА ЗА 1949 ГОДИНУ У ПОЉОПРИВРЕДНО - МАШИНСКИМ СТАНИЦАМА, КАО И О ВИСИНИ ДЕЛА АМОРТИЗАЦИОНОГ ИЗНОСА ЗА РЕПРОДУКЦИЈУ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА И ЗА ГЕНЕРАЛНЕ ОПРАВКЕ

1) Амортизациона стопа чијом се применом израчунавају амортизациони износи, утврђује се за 1949 годину са 40% од нормираних трошкова пољопривредно-машинског рада.

2) Од укупног амортизационог износа израчунавањем напред утврђене амортизационе стопе на просечна нормативе трошкова пољопривредно-машинског рада, 60% се уноси у општедржавни амортизациони фонд за репродукцију основних средстава, а 40% у амортизациони фонд пољопривредно-машинске станице за генералне исправке.

3) Ово решење ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“ а примењиваће се од 1 јануара 1949 године.

Бр. 4093
3 фебруара 1949 године
Београд

Министар финансија,
Добривоје Радосављевић, с. р.
Сагласан,
Претседник Савезне планске комисије,
Борис Кидрич, с. р.

222.

На основу члана 42 Закона о једнообразном računоводству доносим

РЕШЕЊЕ

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ОСНОВНОГ РАСПОРЕДА КОНТА (КОНТНОГ ПЛАНА) ЗА РУДАРСТВО И ИНДУСТРИЈУ

У Основном распореду конта (контном плану) за рударство и индустрију, који је објављен у посебном издању „Службеног листа ФНРЈ“, врше се следеће измене и допуне:

1) Рашчлањавање конта класе 4 Врсте и распоред трошкова код оних предузећа, која се служе контима ове класе слободно, с тим да предузећа под истим административно-оперативним руководством морају имати једнака троцифрена конта класе 4.

Рашчлањавање се врши на начин који ће најбоље моћи да пружи податке за праћење процеса произакдње и извршење финансиског плана.

2) Укидају се конта групе 61 Извршење плана по индивидуалним нормираним трошковима.

3) Готови производи у групи 62 водиће се по индивидуалној планској путној цени коштања за односну годину.

4) Конто 629 Обрачунати финансиски резултат мења свој назив у „Снижење односно повећање пуне цене коштања“, те се, по правилу, води само као синтетички конто.

5) Планско снижење пуне цене коштања књижи се на терет конта 629 Снижење односно повећање пуне цене коштања, а у корист конта 133 Остале уплате у буџет. Остатак на конту 629, после прекњижавања планског снижења, претставља нереализовану надпланску добит односно непредвиђени губитак. Приликом реализације готових производа, преноси се нереализована надпланска добит односно непредвиђени губитак, у одговарајућем делу који одговара реализованој количини, у корист конта 962 Надпланска добит односно на терет конта 971 Непредвиђени губитак.

6) Планска добит књижи се у моменту реализације на терет конта реализације (650) а у корист одговарајућег конта у групи 96. Ако предузеће ради са планом предвиђеним губитком, књижење се врши на терет конта 970 а у корист конта реализације 650. С обзиром да овакав начин књижења планом предвиђеног губитка не пружа праву слику промета, треба водити рачуна да се код исказивања промета реализације издвоји планом предвиђени губитак. Тачан промет добиће се, међутим, ако се планом предвиђени губитак на конту реализације књижи на дуговну страну, а то црвеним мастилом, који значи негативно задужење, док ће се истовремено на конту 970 Планом предвиђени губитак књижити на дуговној страни, и то црним (обичним) мастилом.

Бр. 9965
12 марта 1949 године
Београд

Министар финансија,
Добривоје Радосављевић, с. р.

223.

У вези Наредбе о склапању уговора за II, III и IV квартал 1949 године IV бр. 2580 од 16 марта 1949 године доносим

РЕШЕЊЕ

О НАЧИНУ НАБАВКЕ АРТИКАЛА ШИРОКЕ ПОТРОШЊЕ

I. — Произвођачи (производна министарства и дирекције) уговараће односно примаће поруџбине за све ове артикле који су ушли у општедржавни план производње (план I), а нису обухваћени општедржавним планом расподеле (као на пр. парфимерска и козметичка роба, паста за зубе и др.). За све артикле произвођачи неће добијати расподелу односно диспозиције од Министарства трговине и снабдевања ФНРЈ.

II. — Од артикала, који су ушли у општедржавни план расподеле и додељени Министарству трговине и снабдевања ФНРЈ за широку потрошњу, неће се посебно расподељивати следећи вештачки брусеве, печени гипс, водено стакло, итгови, природни брусеве, дрвна галантерија, дрво-токарска галантерија, дрво-токарски производи за радионице, играчке од дрвета, алат од дрвета, разни ситни дрвени производи (штапови), гумени ђонови, полу ђонови и потпетице, гумена лепила, гумени санитарски предмети, производи од тврдог каучука, воћни прах, укисељено и кисело поврће, специјалитети и деликатеси од поврћа (слачице и сл.), алкохолно и винско сирће, квасац, пиво, пивски требер, спужве (сунђери), оловне цеви и металне играчке (трицикли и остало).

Ове артикле могу трговачка предузећа на велико и мало непосредно набављати код произвођача без икаквог ограничења, а произвођачи примати поруџбине односно уговарати их не чекајући ма какве диспозиције од стране Министарства трговине и снабдевања ФНРЈ.

III. — Од осталих артикала, који су општедржавним планом расподеле додељени Министарству трговине и снабдевања ФНРЈ за широку потрошњу, извршиће се расподела само до народних република за следеће артикле: средства за дезинсекцију, желатина, мастила, креда за писање, печатни восак, боје за умножавање, пасте за паркет, гимнастички спортски прибор, разни столарски производи, дрвени кабан, денатурисани шпирит, цинков лим, оловна сачма, металне касете, часовници, сребрни накит и граверски производи, прибор од белог лима, остали метални прибор, кутије и прибор за туристе, авани месингани, обртни прекидачи, инсталационе прикључне направе за утикаче, инсталациони осигурачи, грла за сијалице, изоловани водови, радио-пријемници, грамофонске плоче, електрична звона, делови од изолационог материјала и чипке.

У границама контингента додељеног једној народној републици произвођачи могу примати поруџбине односно уговарати напред наведене артикле са трговачким предузећима на велико и мало са подручја те народне републике, не чекајући ма какву даљу расподелу унутар народне републике.

IV. — За све остале производе, који су општедржавним планом расподеле додељени Министарству трговине и снабдевања ФНРЈ за широку потрошњу у 1949 години, извршиће се планска расподела преко министарстава трговине и снабдевања народних република до трговачке мреже и о тој расподели обаве-

стиће се како произвођачи тако и корисници, те се према томе уговарање може вршити само у границама те расподеле.

V. — Овим решењем ставља се ван снаге обавештење Министарства трговине и снабдевања ФНРЈ бр. 11.900 од 5 јула 1948 године, чија је важност продужена Решењем Привредног савета Владе ФНРЈ бр. 22540 од 27 децембра 1948 године и за уговарање у I кварталу 1949 године.

Бр. 6357

27 марта 1949 године

Београд

Министар трговине и снабдевања,
Јаков Блажевић, с. р.

САДРЖАЈ:

	Страна
210. Указ о ратификацији Трговинског споразума између Владе Индије и Владе Федеративне Народне Републике Југославије закљученог у Калкути 29 децембра 1948 године — — — — —	349
211. Указ о образовању области као административно-територијалних јединица и привремених народних одбора области на територији НР Србије, НР Хрватске, НР Словеније, НР Македоније и НР Босне и Херцеговине — — — — —	351
212. Указ о одређивању републичког предузећа хотел „Купари“ крај Дубровника предузеће општедржавног значаја — — — — —	351
213. Правилник о потрошачким картама — — — — —	352
214. Правилник о распореду послова у групе у шумској производњи — — — — —	355
215. Упутство о начину прикупљања и расподеле старог гвожђа — — — — —	357
216. Упутство о евиденцији потрошача на обезбеђеном снабдевању — — — — —	358
217. Наредба о одлагању примене Наредбе о преносу службе наплате доприноса за социјално осигурање из надлежности органа социјалног осигурања у надлежност финансиских органа народних одбора — — — — —	361
218. Наредба о вођењу картотеке за предмете исхране обезбеђеног снабдевања и о вршењу обрачуна за примљену и продату робу у продавницама и предузећима — — — — —	361
219. Решење о утврђивању и ревизији техничких норматива утрошка материјала и радне снаге са Општим упутствима о начину утврђивања односно ревизије техничких норматива утрошка материјала и радне снаге за 1949 годину — — — — —	362
220. Решење о висини и начину уплате доприноса за фонд руководства из средстава за слободно располагање државних произвођачких предузећа локалног значаја из остварене тржишне добити — — — — —	374
221. Решење о висини амортизационе стопе за израчунавање амортизационих износа за 1949 годину у пољопривредно-машинским станицама, као и о висини дела амортизационог износа за репродукцију основних средстава и за генералне оправке — — — — —	376
222. Решење о измени и допуни Основног распореда конта (контног плана) за рударство и индустрију — — — — —	376
223. Решење о начину набавке артикала широке потрошње — — — — —	376